75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV Ч. 132. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го ЛИПНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 16, 1968 No. 132. VOL. LXXV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 15 липня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН УДЕКОРУВАВ на окремій параді в Білому Домі колишнього головного командаита американських військ у В'єтнамі, тепер голову штабу Армії генерала Вілліяма Вестморленда другими Кленовими Листками до Медалі за благородну службу, яку той генерал дістав у 1966 році. Президент преславляв ген. Вентморленда за заслуги, покладені при веденні „найскладнішої війни в історії Америки".

ДОСТАВА ПОШТИ В ЗСА БУДЕ ЗРЕДУКОВАНА — заповів генеральний поштмайстер Мервін Вотсон. Пошти не розноситимуть до новозбудованих мешкальних дільниць і домів, а їх мешканці будуть відбирати її собі в означених поштових урядах. Так само взагалі буде обмежена поштова служба по суботах і святах.

33-РІЧНИЙ ДЕНІЄЛ РИЧАРДС ПРОБУВАВ стероризувати пілота літака, що в минулу п'ятницю летів з Філядельфії до Юстону, і скерувати літак в сторону Куби. Пілотові-інженерові, що не втратив притомности ума, вдалося заспокоїти напасника й переконати його, щоб віддав револьвер, яким погрожував стюардессі й пілотові. Деніел Ричардс бу у своєму житті у шпиталі для умово хворих. Тим літаком летів також сенатор Джеймс Істленд.

СЕНАТОР ЕВЕРЕТТ ДІРКСЕН БОРОНИВ президента Джансона проти критиків у справі призначення Джансоном на голову Найвищого Суду Ейба Фортаса. Дірксен, який є головою республіканської меншости в Сенаті, окреслив, як „дуже невідвідний" вислів свого молодшого однопартійця, сенатора Роберта Гріффіна,який назвав президента Джансона „качкою без крил" й тому не повинен був робити таких політичних актів.

4.900 РЕЗЕРВІСТІВ БУДУТЬ ПРИЗНАЧЕНІ до служби на американських базах в Японії, Таі (Сіям), Південній Кореї й ПівденномуВ'єтнамі. Це ті резервісти-летуни, що їх покликано з початком цього року у зв'язку з захопленням американського „шпигунського" корабля Пуебло Північною Кореєю. Виник спір, чи можна призначати довільно летунів персонально, чи тільки цілими їх з'єднанями.

СТУДЕНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНФІЛЬТРОВАНІ КОМУНІСТАМИ — виявилось знову, коли у т.зв. Студентському мобілізаційному Комітеті для закінчення війни у В'єтнамі прийшов розкол, бо деякі лідери цієї пацифістичної організації обурились на захоплення проводу троцькістами, цебто коуністами, зорієнтованими на Кубу й Комуністичний Китай.

КОЛИШНІЙ ГУБЕРНАТОР З ОГАЙО МАЙКЕЛ В. ДІ-САЛЬ ЗАПОВІВ, що він зголосить внесення на Демократичній передвиборчій конвенції, щоб на президентського кандидата призначити сенатора Едварда Кеннеді, наймолодшого й єдиного в живих брата през. Джана й сенатора Роберта Кеннеді. Едвард Кеннеді — мовляв — найбільш психічно й організаційно незалежний демократ, який завдяки своєму мені і своїм особистим прикметам, що їх виявив у короткому часі перебування в Сенаті, має найбільші шанси, що його нарід обере на Президента.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ЗАПОВІВ, що він не толеруватиме будь - якого порушування в майбутньому публічного спокою. Він перестеріг особливо проти таких бунтівничих протидержавних актів, як будування барикад по містах й „окупування" шкіл та фабрик.

НОВИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР МОРІС КУВ ДЕ МЮРВІЛЬ ЗАТРИМАВ у своєму уряді більшість міністрів з попереднього уряду. Міністром закордонних справ залишається Мішель Дебре, міністром культури Андре Мальро, міністром військових справ Пієр Мессмер та міністром внутрішніх справ Раймонд Марселлін. Французька преса далі коментує, здебільша в обуреному тоні, несподівану димісію прем'єра Жоржа Помпіду, якому де Ґолль завдячував перемогу в парляментарних виборах.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ ГЕОРГ КІЗІНҐЕР НАТАВРУВАВ совєтський уряд за його становище супроти примирливих заходів Західньої Німеччини. Західньо - німецький уряд оприлюднив листування й дипломатичні заходи між Німеччиною і СССР за останніх півтора року. Кізінґер заявив, що Совєти вимагають від Німеччини повної політичної капітуляції, на що Німеччина не може погодитись. СССР відкинув пропозицію, щоб підписати пакт про відмову від фізичної сили задля осягнення політичних цілей.

ІТАЛІЙСЬКИЙ УРЯД ЗАЖАДАВ від Апостольської Столиці, яка формально є незалежною Ватиканською державою, платити податок від зисків від інвестицій Ватикану в Італії. Конкретно це рівняється на нинішний день к. 7.000.000 дол. Кардинал Еджідіо Веньоцці покликався на Лятеранські пакти з 1929 р., які звільняють Ватикан від податків в користь Італії. Інвестиції Апостольської Столиці в різних країнах обраховують на 5 більйонів дол. Рішення італійського уряду прийняло під натиском збоку соціялістів.

В ЕСПАНІЇ ПРОГОЛОШЕНО ДЕКРЕТ про встановлення офіційного становища „наступника престолу". Тому, що однаково голова еспанської держави Франсіско Франко, як його заступник адмірал Луіс Корреро Блянко сприяють радше 30-річному внукові останнього короля Альфонса XIII, Хуанові Карльосові, як його батькові, Дон Хуанові, то цей закон уважають вступом до проголошення Хуана Карльоса еспанським королем.

16-ГО ЛИПНЯ ВІДНОВЛЮЄТЬСЯ в Женеві конференція роззброєння. Однак однаково Вілліям Фостер, голова американської делеґації, як Алексєй Рощін, голова делеґації совєтської, заявили, що справа редукції атомового зброєння в СССР і в ЗСА не буде предметом нарад у Женеві, а безпосередніх переговорів між ЗСА і СССР у Вашингтоні й Москві.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПРОПАҐАНДИВНИЙ АПАРАТ РОЗГОЛОШУЄ евакуацію американцями укріпленого табору Кесань в Південному В'єтнамі, як найбільшу комуністичну перемогу у В'єтнамській війні. Комуністи твердять, що той табір мав таке велике значення для американського війська, що ЗСА пожертвували в його обороні 17.000 вбитих. Насправді, за твердженням американських чинників, згинуло там 300 морських піхотинців і 2 200 було ранених.

УКРАЇНА БЕРЕ ПРИКЛАД З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ — ПИШЕ „Н. Й. ТАЙМС"

Москва. — „Вітри лібералізації переступили кордони з Чехословаччини до Совєтської України і розурхали серед молодих українських письменників вимоги щодо подібних демократичних свобод — виявив сьогодні один совєтський урядовець" — повідомляє 15 липня ц. р. московський кореспондент „Н. Таймсу" Раймонд Андерсон у своїй кореспонденції до названого щоденника. Названий американський журналіст переконаний, що „можливість такого могутнього впливу чехословацького прикладу стала великою журбою для совєтського проводу". Цим пояснює він факт, що на конференцію 5-ох найвищих партійних і державних головачів СССР, Польщі, Східньої Німеччини, Мадярщини й Болгарії поїхав до Варшави також перший секретар компартії України Петро Шелест.

„Українська еспубліка, пише далі Р. Г. Андерсон — з історією націоналістичного сентименту, неначе більш поквапна сприймати ліберальні впливи від сусідської Чехословаччини, ані ж інші совєтські республіки. Комуністичний партійний шеф в столиці України Києві Александер Ботвін заповів сьогодні суворішу партійну контролю над письменниками й іншими творчими інтелектуалами, щоб поборювати їх реформістичні настрої. Пишучи до комуністичного партійного щоденника „Правди", Ботвін розглядав проблеми ідеологічного спрямовування молоді. „Нова ґенерація захопилася цариною літератури й мистецтва, ґенерація, що її погляди сформувались в умовинах миру, — сказав він." І дальше американський журналіст переповідає лайки Ботвіна проти українських письменників, які вимагають більшої свободи. Ботвін особливо накидався на Олеся Гончара. Американський журналіст стверджує „відродження нагінки проти націоналізму в Україні, вірогідно в реакції на демократизацію в Чехословаччині. В лютому ц. р. шеф української компартії виступив проти турбот, чи врятується українська література, мова і культура". Тут американський журналіст пригадує відомий ганебний виступ Петра Шелеста проти „демагогів і деґенератів", які „лепечуть про так звану незалежність" й деґрадацію української мови й культури. Свою кореспонденцію американський журналіст закінчує пригадкою: „Минулої весни 138 українських інтелектуалів, між ними 12 письменників, протестували в листі до совєтських лідерів у Москві проти тайних розправ, в яких засуджено на заслання до таборів примусової праці більше 20-ти невдоволених інтелектуалів.

СССР і його 4 сателіти змовляються у Варшаві проти ЧСР

Варшава. — До Варшави прибули найвищі головачі Совєтського Союзу, Східньої Німеччини, Мадярщини й Болгарії — перші секретарі тамошніх комуністичних партій і прем'єри, а в складі совєтської делеґації ще „президент" Микола Підгорний і перший секретар компартії УССР Петро Шелест, щоб устійнити спільну лінію супроти Чехословаччини. Совєтська, східньо-німецька й польська комуністична преса не припиняє своїх атак проти демократизаційного курсу політики чеської компартії. Востаннє — „Ноєс Дойтчлянд" у Східньому Берліні й варшавська „Трибуна Люду" знову виступили з гострими статтями проти подій в ЧСР, таврующи демократизацію тамошнього режиму, як діло „контрреволюційних" елементів і змову „імперіялістів". Чеський перший секретар компартії Александер Дубчек відкинув пропозицію Москви, щоб перевести спільну конференцію над цією справою, як явне втручання у внутрішні справи ЧСР, але погодився перевести двосторонні наради з кожною з названих держав, щоб „з'ясувати непорозуміння", жертвою якого падуть керівні кола в Москві й інших комуністичних столицях. Однак СССР і названі інші чотири його сателітські держави таки рішили — без ЧСР — перевести свою нараду. „Трибуна Люду" твердить, що можливість залишення Чехословаччиною Варшавського пакту є загрозою для всього комуністичного світу і тому той світ не може бути байдужнім. Зокрема — пише той часопис — Польща не може бути байдужою, що діється на південь від Західньої Німеччини й на південний захід від Польщі. На терені ЧСР все ще перебувають до 10,000 совєтського війська, що брало участь в маневрах, які вже два тижні тому скінчилися. Те військо повинно було відійти в минулу суботу, але його відхід знову припинено, що створює в ЧСР тривожні настрої. Юґославський президент Тіто висловив глибокий сумнів чи СССР вживе насильних засобів проти ЧСР. Румунія також солідаризується з ЧСР.

ЗСА вивінує армію Південного В'єтнаму модерною зброєю

Сайгон. — З'єднані Стейти вивінують армію Південного В'єтнаму новітньою зброєю, хоч би навіть за рахунок американських збройних сил — заявив прибулий в минулу неділю 14 липня ц. р. до столиці Південного В'єтнаму Сайгону секретар оборони Кларк М. Кліффорд. В його товаристві знаходиться, між іншими членами почоту, голова шефів об'єднаних штабів ген. Ерл Вілер. Його привітали на летовищі американський амбасадор Елсворт Бункер, головний командант військ ЗСА у В'єтнамі ген. Крейтон Абрамс та інщі високі старшини й службовики. Що стосується новітнього озброєння південно-в'єтнамської армії, то йдеться передусім про легкого автоматичного кріса М. 16, який може віддати в одну хвилину 150 стрілів. З-посеред 300.000 вояків південно-в'єтнамської армії і 475.000 міліції, завданням якої є боронити міста й села проти наскоків збоку Півн. В'єтнаму, тільки 130.000 військовиків мали М-16, а всі інші були озброєні застарілими американськими крісами, далеко гіршими за совєтський АК-47, що ним вивіновані всі комуністи. К. М. Кліффорд обіцяв теж передати південно-в'єтнамській армії більше артилерії й мінометів. Коли одна американська дивізія має 70 гавбиць, то південно-в'єтнамська тільки 30. Нижчість південно-в'єтнамського озброєння була віддавна предметом гірких докорів та загального невдоволення південних в'єтнамців.

УКРАЇНЦІ САСКАЧЕВАНУ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ВІТАЛИ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА; ПІСЛЯ ВІДВІДИН НА ЗАХОДІ КАНАДИ, КАРДИНАЛ ЇДЕ ДО ОТТАВИ Й З КІНЦЕМ ЦЬОГО ТИЖНЯ ПРИЇЖДЖАЄ ДО ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Саскатун (Т. і А. М. Баран — телефоном). — Минулий тиждень був у Саскатуні, як і в провінції Саскачеван, всеціло під знаком приїзду і відвідин Первоієрарха Української Католицької Церкви, Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, якого тут вітали не тільки з усіми формальними почестями, які прислуговують Князеві Церкви, але й з таким сердечним ентузіязмом, як його виявляють діти своєму батькові після довгої розлуки. Архипастир зі свого боку не скривав свого зворушення, як і свого подиву до українців Канади, їхнього стану посідання та, зокрема, їхньої вірности і відданости рідному народові і рідній Церкві.

ГОСПОДЕВІ ПОМОЛІМСЯ! **Первоієрарх Української Католицької Церкви, Верховний Архиєпископ Кардинал Кир Йосиф відправляє Божественну Літургію в сослуженні Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Кир Амврозія (зліва) та Митрополита Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максима й інших Владик в Торонті в неділю, 16-го червня 1968.**

До Саскатуну приїхав Блаженніший Архипастир уже у вівторок, 9-го липня. На летовищі зустріли і вітали його місцевий Владика Преосв. Андрій Роборецький та Преосв. Ніл Саварин з Едмонтону, посадник Саскатуну, та понад 500 представників громадянства, як і велика громада молоді Пласту, СУМ, Рідної Школи.

З летовища Блаженніший Архиєрей з Владиками і почотом переїхали до Весборо готелю, де відбулося перше прийняття ,влаштоване в честь Верховного Архиєпископа посадником і Радою міста. В прийняттю взяв участь представник Об'єднаних Церков.

Після полудня того дня Верховний Архиєпископ відвідав Осередок Української Молоді, відправив там Молебень та мав зустріч з цією молоддю.

В середу, 10-го липня, Архипастир відвідав Дім св. Йосифа для старших громадян і там відправив для них Архиєрейську Службу Божу й був на обіді. Після полудня відбулися відвідини Славістичного Відділу на Саскачеванському університеті, де Достойного Гостя вітав, у приявності всіх професорів, проф. Андрусишин. Ввечері того дня Блаженніший відвідав приміщення Сестер Служебниць та відправив там Молебень.

У четвер і п'ятницю 11 і 12-го липня Архипастир відбув поїздку по Саскачевані, відвідуючи поодинокі українські громади. В Антуні відвідав монастир ОО. Редемптористів та сиротинець, в Йорктоні відвідав дівочу академію та колеґію св. Йосифа, мав зустріч з громадянством. Велику радість мали мешканці Канори, невеличкого фармерського містечка у віддаленні 190 миль на схід від Саскатуну, як Достойний Гість відвідав і їх в товаристві Владик Андрея і Ніля та відправив там Архиєрийську Службу Божу, в якій взяло участь понад 2,000 осіб з довколишніх фарм. Парохом Канори є о. декан Петро Криворучка. В поворотній дорозі до Саскатуну Блаженніший відвідав наші громади у Вадіні, Гамбелті та Мічані, мав зустріч з громадянами, а в п'ятницю ввечорі вернувся назад до Саскатуну.

В суботу, 13-го липня, до Саскатуну приїхали обидва митрополити, ВПреосв. Максим Германюк з Вінніпеґу та ВПреосв. Амврозій Сенишин з Філядельфії, як і Владика Ізидор Борецький з Торонта. Ще перед їх приїздом Верховний Архиєрей відправив Архиєрейську Службу Божу, в сослуженні Владик Андрея і Ніля, в церкві свв. Петра і Павла. Після Служби Божої Блаженніший був гостем президента Саскачеванського університету.

В суботу після полудня відбулася зустріч Кардинала, Митрополитів та всіх наших Єпископів у Канаді з Єпархіяльною Радою Мирян. Зустріч відбулася в палаті Владики Андрея. Ввечері Блаженніший і Владика Андрей мали знову зустріч з представниками організацій та громадянства. В розмовах найбільше уваги приділювано таким справам, як патріярхальне завершення Української Помісної Католицької Церкви, зберігання рідних традицій і звичаїв, виховання молоді і т.п.

Кульмінацією всіх урочистостей була Архиєрейська Служба Божа, яку відправив Верховний Архиєпископ Йосиф у сослуженні Митрополитів Максима й Амврозія та всіх українських католицьких Владик Канади в неділю, 14-го липня в год. 11-ій перед полуднем на т.зв. Гренд Стенд-і на Виставовій площі. Перед Богослуженням відбулася процесія з хоругвами і прапорам та з участю молоді. На Богослуженні було приявних понад 5,000 осіб. Співав катедральний хор св. Юра під диригентурою п. Святослава Чепи. Проповідь про Доброго Пастиря виголосив Владика Андрей, а на закінчення промовив Блаженніший про силу віри і молитви.

Після Служби Божої, о год. 3-ій по полудні, відбувся в Шератон Кавалір Мотор Інн бенкет на пошану Достойного Гостя. В бенкеті взяли участь та вітали Гостя — крім Митрополитів і Владик — прем'єр Саскачевану Рос Тетчер, посадник міста, президент університету та репрезентанти українських установ. Усіх приявних на бенкеті 550 осіб. В дальшому Гостя вітали президент централі Українців Католиків Саскачевану п. Вол. Поділюк, голова Відділу КУК д-р Степан Бершко, від жінок Саскачевану пані Анна Марія Баран. Вкінці забрав слово — представлений д-ром Б. Казимирою — Верховний Архиєрей, висловлюючи вдячність за сердечні привітання та головно своє одушевлення успіхами і життям українців Саскачевану, як і інших провінцій Канади.

Слово подяки і вдячности виголосив ще Владика Андрей і бенкет закінчено співом многоліттєвія та молитви „Боже послухай благання".

У понеділок, 15-го липня, о год. 8.15 ввечері Блаженніший, обидва Митрополити та всі Владики мали виїхати з місцевого летовища до Оттави.

У НЮ ЙОРКУ МАСОВО ВІДЗНАЧИЛИ „ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ"

Ню Йорк. — З ініціятиви місцевого Комітету Поневолених Націй, під керівництвом судді Меттью Трой, та ПАБНА — Товариства американських прихильників АБН під керівництвом д-ра Івана Дочева, при підтримці ОУВФронту і багатьох національних організацій, що входять до АБН, у неділю 14 липня відбулась тут імпозантна маніфестація, під гаслом „В обороні Нескорених". Близько 500 осіб з понад 20 національними прапорами зібрались уранці на розі 59 вул. і 5-ої авеню, перейшли потім до катедри св. Патрика, де відбулось урочисте Богослуження в інтенції поневолених комунізмом народів, про що було окремо зазначено в офіційному „Катедрал Бюлетені" ч. 7 з липня 1968 р. Велетенська катедра була переповнена вірними. Перед входом до катедри юні сумівці в уніформах своєї Спілки роздавали англомовні летючки: запрошення прибути на віче й концерт того ж дня в Центральному Парку та англомовну ілюстровану брошуру з закликом домагатись звільнення безпідставно засудженого Москвою сина ген.-хор. УПА Тараса Чупринки-Шухевича — Юрія Шухевича. В брошурі поміщено переклад його листа до першого секретаря ЦК Комуністичної Партії України П. Шелеста. Разом за два дні було роздано понад 3.000 прим. цього видання. Після Богослуження о г. 11.30 по 5-ій авеню відбувся похід приблизно 600 осіб, з національними прапорами і зоряним американським попереду, до Центрального Парку

(Закінчення на стор. 7-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Гаряче літо

Мова не про атмосферичні, а про політичні умовини, сполучені з расовою проблемою і всіма тими чинниками, які можуть використати передвиборчий час для нової хвилі авантюр. Речники „чорної сили" давно публічно погрожували і заповідали, що американське літо 1968 року буде „гарячіше", аніж навіть було минулого року. Але не тільки войовничі прошарки муринів переконані, що заколот у містах, сполучений із грабуванням крамниць, підпалами, нищенням автомобілів і сутичками з поліцією — це найдоцільніший спосіб актуалізувати будь-яку справу. Ось безробітні недолітки - демонстранти перед міською радою в Ню Йорку два дні тому заявили через свого речника: „Насильство — єдиний спосіб, що його розуміє це місто".

Власне з уваги на дві партійні передвиборчі конвенції федеральні й стейтові власті стурбовані, чи дійсно стратеги кампанії за расову рівність і за боротьбу проти вбогости не пробуватимуть розбити ті конвенції, що мало б препогані державно - політичні наслідки. Тому стейтові власті Флориди й міські власті в Маямі, де 5-8 серпня відбудеться конвенція Республіканської партії, споруджують на 6 стіп заввишки залізні штахети довкола Конвенційного будинку, поліція дістала спеціяльний виряд та інструкції, а національна ґвардія буде на поготові, „про всякий випадок". Куди гіршими є умовини в Шикаґо, де 26-29 серпня відбудеться конвенція Демократичної партії. Якщо буде продовжуватись телефонічний страйк, то, з уваги на участь у конвенції президента Джансона, телефонічну обслугу перейме сиґнальний корпус Армії. Міжнародний Амфітеатр в Шикаґо, де відбуватиметься республіканська конвенція, буде так само ізольований від світу, як Конвенційний будинок у Маямі. А шикаґівська поліція перейшла спеціяльний вишкіл для ліквідування заворушень.

Справа не тільки в загрозі „іззовні". У передбачуванні можливости вибухів расового характеру, Крайовий Республіканський Комітет тепер дістав пропозицію доповнити його склад 10-ма муринами, а демократи пам'ятають застереження муринів щодо „леґальности" делеґації з Міссісіппі на конвенції 1964 року. Отож не тільки внутрішній фермент в обох керівних партіях у зв'язку з виборами, але й різні інші моменти, про які не говорить ні один з кандидатів на президента, затьмарюють політичний овид вліті 1968 р.

Нова молодь

„Молодь повинна пройнятися свідомістю величі та наукової обґрунтованости комуністичних цілей, завдань, які висуває комуністична партія" . . . Коли б ці слова стосувались якоїсь закордонної молоді, яку збираються „опрацьовувати" комуністи, тоді все було б зрозумілим. Але ці слова відносяться до української молоді в Україні, і оте „молодь повинна пройнятися свідомістю" надрукувала „Радянська Україна" з 30 червня на відзначення „Дня радянської молоді". У передовиці під наголовком „Шляхами батьків" названа газета виявляє тривогу, приховану за фанфари. Причина тривоги, очевидно, в тому, що далеко не вся молодь в окупованій Україні йде „слідами батьків", яких вистрілював і умертвляв штучним голодом Сталін. Великий героїзм виявляють засуджені окупаційним режимом десятки чи й сотні молодих українських інтелектуалістів у Мордовії, молодь поривається до Бога, виявляючи тотальну пасивність і байдужість до закликів партії. Змагаючись проти різних форм спротиву молоді, режим вдається до найбільш випробуваного ще за царизму засобу тимчасового заслання. Як тільки закінчується навчальний рік, десятки тисяч, ба й сотні тисяч дівчат і хлопців головно з України та Білоруси негайно ж посилають до Сибіру, в Казахстан та в інші райони з найважчим кліматом і найгіршими умовами праці. Раніше це були „цілинні землі", тепер — сибірська тундра і сопки . . . З самого лише Києва вже вислано 6 000 студентів на Тюменщину, а „Радянська Україна" 30 червня сповістила, що з високих навчальних закладів Одеси також виїздять маси студентів „на поклик партії у віддалені куточки батьківщини": на них також „нетерпляче чекають будови Тюменщини" . . . Сільську молодь влада визискує на низькооплачуваній праці в колгоспах, забороняючи покидати колгоспну панщину. В лавах совєтської армії і в школах українську й іншу неросійську молодь примусово обмосковлюють.

Без огляду на ці ґеноцидні заходи, частина української молоді підіймається вже до того рівня свідомости, що партія наказує „виховувати" її в комуністичному дусі — ту молодь, яка виросла під комунізмом.

Мих Килимник

ЛАНЦЮГОВЕ ПОВ'ЯЗАННЯ СТУДЕНТСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ

Куритиба. — Генерал де Голль мав цілковиту рацію, кинувши обвинувачення студентам - заколотникам у Франції, що вони готують країні комуністичну диктатуру. Так само слушно писали французькі часописи про інтернаціональний характер студентських виступів у західньому світі, про існування в них кількох політичних напрямків — московсько - комуністичного, китайсько - комуністичного, кубинсько - комуністичного, троцькістського та анархістичного. Студентські демонстрації у Франції відбувалися під червоними, червоно - чорними та чорними прапорами. Цікаво також, що одним із головних рушіїв серед р о з а ґі тованих французьких студентів був лідер „лівих" студентів з Німеччини, який потім подався до Англії, де зі своїми однодумцями спромігся лише провести демонстрацію біля пам'ятника Карла Маркса в Лондоні з „ротфронтівськими" п'ястуками догори.

Докладніших відомостей про якийсь єдиний керівний центр студентських розрухів на Заході немає, хоч в існуванні цього центру мало-хто сумнівається. На його виразні сліди пощастило натрапити в Бразилії.

Вже не від сьогодні бунтуються бразилійські студенти. Вони страйкують, влаштовують демонстрації й мітинґи на вулицях, розповсюджують підривну комуністичну літературу. Характеристично, що у вимогах бразилійської високошкільної молоді найменше, так би мовити, суттєво студентських вимог: скасувати оплату в університетах, з б ільшими мережу студентських їдалень і не підвищувати в них цін, поширити мережу високих навчальних закладів. Здається, це все, що стосується студентства.

Інші ж гасла, кличі та вимоги мають зовсім відмінний характер. Ось вони: негайно знести воєнну диктатуру. Вигнати американців з Бразилії; збільшити заробітну платню індустріяльним робітникам; розпарцелювати земельні мастки. Зменшити кількісний склад армії; злеґалізувати к о м у ністичну партію. Всі ці вимоги звичайно закінчуються привітом Фіделеві Кастрові.

Після демонстрацій та мітинґів почалися терористичні акти доволі дивного характеру: в приміщенні кіна на летовищі вибухли бомби; на глухій дорозі авто попало під обстріл невідомих осіб... Здебільшого жертвами цих і інших атентатів були зовсім не причетні до політики люди.

Під час першотравневої демонстрації в Сан Павло терористи вчинили замах на губернатора естада, поранивши його. В наступних місяцях почали в різних місцевостях кидати „коктейлі Молотова" на поліцію і на військо. З військового складу в Сан Павло „вкрадено" 400 кілограмів динаміту. Пограбовано військову аптеку. Врешті, від імени студентів проголошено „заклик" до бразилійського війська, щоб воно не втручалося до заворушень. Командувач 2-ої Армії, генерал Маноел Родріґес де Карвальо Лісбоа рішуче відповів, що військо всіма силами поборюватиме лівих та правих екстремістів, усіх тих, хто дотримується комуністичної „генеральної лінії" — російської, китайської чи кубинської, троцькістів, анархістів і фашистів.

В більших містах Бразилії — в Ріо де Жанейро, Сан Павло, Порто Алеґре, Пернамбуко, в столичному місті Бразилія — є п алахнула майже справжня громадянська війна. Заколотники стріляли на військо й поліцію, кидали „коктейлі Молотова", споруджували барикади. Були вбиті й поранені з обох боків. Бунтівників розсіяно, очищено від них університетські приміщення. Багатьох заарештовано. В усіх згаданих містах провадиться слідство. В процесі цього слідства виявлено факт, який проливає яскраве світло на студентські заворушення.

В столичному місті Бразилія, в приміщенні адвоката Авреліо Вандер Шавес Бастоса знайдено документи, за якими встановлено, що Бастос, який минулого року закінчив у тому місті правничий факультет, є коли не головним керівником, то основним рушієм усіх студентських виступів у країні. Ці виступи заздалегідь докладно плянувалося: як саме вони мали відбуватися — спокійно чи з нападами на поліцію і військо, з ужиттям лише каміння чи також „молотовських коктейлів" та вогнепальної зброї. Так само плянувалися й окремі терористичні дії.

Як виходить із цих документів, місцевих ватажків заколотників точно повідомлялось, звідки та коли прибудуть до їх місцевостей зброя і пропаґандивна література, хто приїде „на допомогу" в організаційній або оперативній праці, з ким і як мають вони утримувати зв'язок, кому звітувати. Врешті, в документах вказано й цілі заколотників: терористичними актами, демонстраціями, сутичками з поліцією і військом викликати громадянську війну, щоб повалити теперішній режим і встановити в країні „народний соціялізм".

Найцікавіше те, що адвокат Бастос є лише виконавцем директив, одержуваних із-за кордону. Бастос був у постійному зв'язку з одним із провідних комуністів Чіле, який у документах виступає під кличкою „Фред". У свою чергу „Фред" є зв'язковим для Бразилії, а сам дістає інструктаж, а також літературу, зброю, гроші — ще звідкись далі.

Отже, студентські заворушення, принаймні на терені Латинської Америки, мають між собою ланцюгове пов'я-

(Закінчення на стор. 7-ій)

НА ОБОРОННИХ ПОЗИЦІЯХ

Міністер з а к о рдонних справ А. Громико виступив у Кремлі з довгою промовою, яку переказала совєтська преса, а зокрема „Молодь України" з 28 червня. Промова цього головного після Л. Брежнєва функціонера варта уваги хоч би тому, що він, виступаючи в обороні імперії — СССР, вже покликався не на Леніна, а тільки на Брежнєва. Крім того, в промові громика зазвучали досить нові, як на стандартні промови „вождів", нотки — нотки тривоги.

Громико підкреслив, що СССР буде й надалі подавати найбільшу допомогу Північному В'єтнамові, але знизив тон, говорячи про арабсько - ізраїльські відносини, кажучи:

„Ми вживаємо залежних від нас заходів для ліквідації наслідків ізраїльської аґресії, враховуючи при цьому необхідність поважання суверенітету, т е риторіяльної цілісности і політичної незалежности кожної держави в цьому районі — як Арабської, так і Ізраїлю".

Кожна імперія, якщо не наступає, не розростається — проґрає. СССР з так зв. „комуністичною .ідеологією" за останні роки зазнав у світі значних поразок. Підбурювання грецькихх комуністів „до діла" привели до заборони компартії в тій країні, ще гірше їм повелось в Індонезії. Румунія і Чехо-Словаччина під різними претекстами відходять від московського вождівства.

Враховуючи при тому й можливості мілітарного підступу, Громико заявив, що „наша країна рішуче за те, щоб покінчити з гонкою озброєнь". Це речення стосується ЗСА і якщо воно й має в собі бодай елемент щирости, то означає, що господарська система Совєтського Союзу не витримує напруження, пов'язаного з модерним зброєнням, і тому Москва примирливо звертається до свого найбільшого суперника.

Щоб залякати не надто певних і недуже покірних союзників, особливо Юґославію, Альбанію, тепер ще й Чехо - Словаччину й Румунію, а в потенції, здається, й Угорщину, міністер закордонних справ СССР найбільше наголошував на „розвитку подій" в Західній Німеччині, яка, мовляв, не визнає нових кордонів в Европі, готує „реванш" і т. п., головне ж не визнає так званої „держави" — с а т е літної Східньої Німеччини. При тому кинено й прозорий натяк на Чехо - Словаччину: „Уряд Федеративної Німецької Республіки називає свою політику „новою", а відносини з Чехо - Словаччиною будує на основі Мюнхенської угоди 1938 року".

Заговорив Громико більш конкретно про рішучість Москви не тільки з допомогою старого „кнута", але й більш модерної зброї боронити свої імперські посілості:

„У постанові квітневого Пленуму Центрального Комітету нашої партії підкреслюється, що імперіялізм, переживаючи серйозні потрясення і стикаючись з великими провалами у внутрішній політиці, поряд з авантюрами у військово - політичній галузі, все більше зусиль спрямовує на підривну боротьбу проти соціялістичних країн, комуністичного і всього демократичного руху".

Займаючи оборонну позицію, Громико твердив:

„Але короткозорі і даремні сподівання тих, хто хотів би вирвати хоч одну ланку з соціялістичної співдружности. Цього соціялістична співдружність не дозволить. Співдружність соціялістичних держав — це нерозривне ціле. Наша партія і уряд разом з партіями і урядами братніх соціялістичних країн роблять усе необхідне з метою її неухильного поліпшення, економічного і оборонного зміцнення".

При цьому Громико вияснив, чому останніми місяцями почали їздити з СССР, в тому числі й з України, делеґації до Польщі і Чехо-Словаччини. Їхні поїздки він назвав „роботою для зміцнення дружби і співробітництва", адже такі делеґації мають завдання пропаґувати „непомильність комуністичної системи" серед народів країн - сателітів.

Затаврувавши Пейпінґ за „великодержав н и й шовінізм", великодержавець-шовініст Громико цілковито помилився у своїх передбаченнях французької політичної погоди. „Позитивні зрушення сталися в останні роки в совєтсько - французьких відносинах, і це відповідає інтересам совєтського і французького народів". Що саме відповідає інтересам вільної Франції — сказав французький народ у нових, повторних виборах, що проходили під гаслом проти комуністичної диктатури.

Про пляни на близьке майбутнє Громико сказав:

„Нашу зовнішню політику характеризує і далі характеризуватиме твердість у відстоюванні державних інтересів радянського народу, в забезпеченні недоторканости наших сухопутніх рубежів, берегів, повітряного простору, в захисті гідности радянського прапора, прав і безпеки радянських громадян. Такою ж органічною основою нашої зовнішньої політики є вірність союзницькому обов'язкові і взятим на себе міжнародним зобов'язанням".

Іншими словами, Москва й далі підсилюватиме В'єтконґ та арабів, але у себе, на внутрішньому фронті, вона вже починає переходити на оборонні позиції, найбільш небезпечні для кожної імперії. В СССР надходить новий період ропресій, закономірний за кожної диктатури.

(Л. П.)

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

АЛЕРҐІЯ ДО ХАРЧІВ

Широковживане слово алерґія означає надмірну чутливість людського організму до певних речей, тварин, рослин та харчів. Слово це, як і поняття алерґічних хвороб, появилось відносно недавно, і часто дискутується у медичних кругах і серед пацієнтів.

Деяких питань алерґії ми вже торкались, обговорюючи питання сінної гарячки, т. зв. „гей фівер" та похідної від неї недуги — бронхіяльної астми. Цим разом обговоримо справу надмірної чутливости до деяких харчів.

Люди, які мають надмірну чутливість до певного роду харчів, дуже добре знають з власної практики, які неприємні наслідки бувають від їх споживання. Але часто буває, що вразливість на певні харчі спочатку не така сильна, і чимало людей зараховують деякі симптоми алерґії до нестравности, високої кислотности, порушеної функції жовчевого міхурця, нервів і т. д.

Типове алерґічне явище, що виникає внаслідок споживання харчів, до яких людина надто вразлива — шкірна висипка із значним свербінням, яка майже як правило появляється раптом і поширюється по всьому тілі При цьому в деяких місцях шкіра набрякає і пухне. Буває це передусім на руках і на ногах, стопи яких вкриваються підшкірними „ґудзами", і людині тоді важко ходити. При дальшому споживанні таких харчів сльозяться очі, запухають носові проходи, виявляються навіть симптоми астми. У рідких випадках реакція організму на такі харчі буває такою сильною, що людина вмліває.

При легшій формі алерґії появляється лише короткотривале свербіння, а іноді і його не буває. В таких випадках виступають симптоми віддихових шляхів, коли людина раптом „закатарюється", а одночасно з тим забурюються шлункові функції, що виявляється у розвільненні, в спазмах кишкового тракту, в надмірній ферментації у кишках, внаслідок чого витворюється велика кількість газів і живіт здувається. Майже завжди в таких випадках людині нудить після якоїсь їжі, вона стає кволою, апетит спадає, хоч блювання буває рідко.

Очевидно, справа вразливости до певних харчів — це індивідуальна проблема. Навіть коли деякі харчі тотожно діють на ряд осіб, все ж кожна людина має свої власні прикмети. Тому кожний, хто має алерґію, повинен бути перевірений окремо. Частіше, одначе, буває так, що, виявивши певну їжу, яка спричиняє алерґічну реакцію, людина таку їжу виключає зі свого споживання, і на цьому кінчається.

Теоретично, майже кожний харч може викликати хворобливу реакцію у людини, яка не має належної відпорности супроти алерґії, але фактично лише певні групи харчів спричиняють клопіт пацієнтам і лікарям.

До харчів, які найчастіше викликають алерґічні реакції, належать: 1. молоко і молочні продукти, зокрема різні ґатунки сиру; 2. усякого роду риба; 3. раки, омари, черепахи, устриці; 4. пшениця і вироби з пшеничної муки; 5. яйця; 6. горіхи; 7. шоколяда; 8. свинина та вироби з неї; 9. пташине м'ясо; 10. суниці, полуниці та малина; 11. південні овочі, а зокрема помаранчі, мандарини та банани; 12. помідори, кавуни, редька та кукурудза.

Крім названих дванадцяти груп, можуть бути й інші харчові продукти, що викликають неґативну реакцію, але вони зустрічаються рідше. Варто мати на увазі, що не конечно ці харчі в чистій формі, а навіть їх домішка до інших страв (печиво, салата, борщ, навар і т. д.) може викликати неґативну реакцію.

В окремих випадках, щоб виявити, до чого дана особа має надмірну чутливість, вводять в організм мінімальну кількість екстракту даного харчу, щоб викликати реакцію. Одначе, звичайно лікарі спеціяльною дістою визначають, до чого саме пацієнт вразливий: приписують т. зв. дісти виключення, себто виключають кожних два - три тижні якусь групу або кілька груп харчів, і обсервують результат. Комбінації таких діст викривають шкідливі для даної людини харчі, і вона повністю їх уникає. Треба сказати, що коли вже раз хтось мав вияв алерґії до якогонебудь роду їжі — ця вразливість залишається на ціле життя, симптоми неодмінно повернуться, якщо знов почати їсти ту саму їжу. Цього можна позбутись лише тоді, якщо перейти відповідне лікування довгими серіями інєкцій. Але потрібне це хіба що у випадках, коли існує вразливість зразу до багатьох родів харчів і коли дієту важко втримати і зредукованою, і здоровою.

ВІДКРИЛИ НОВИЙ МОРСЬКИЙ ВОКЗАЛ В ОДЕСІ

Гудками всіх пароплавів у порту привітала Одеса відкриття нового морського вокзалу біля відомих „Потьомкінських східців" над морем. Пасажирська заля — з вітринного скла і мозаїки, підлога з блискучого ґраніту, біля кас телевізійне довідкове бюро, далі ресторан і кафе та майстерня, де можна випрасувати одяг. „Все приготоване для 1250 пасажирів", повідомляла „Радянська Україна" з 9 липня. Архітектори будови — В. Головін, В. Кремляков. Як видко з газетного опису, в ній немає нічого, притаманного українському архітектурному стилю.

Валентин Мороз

РЕПОРТАЖ ІЗ ЗАПОВІДНИКА ІМЕНИ БЕРІЇ

(13)

Агенти використовуються не тільки в ролі підслуховувачів. В'язень Лашук був відомий як агент КГБ. Про це знали всі: в тайшетському таборі № 11 у 1958 р. з його рук відібрали ним написаний донос. У квітні 1964 р. він поранив ножем в мордовському таборі № 7 Віруна Степана (з групи юристів засуджених у Львові в 1961 р.). Коли Вірун після виходу з лікарні говорив про це з капітаном Крутем, останній без церемонії заявив: „И голову снимуть, если не поумнееш". (Вірун не визнавав законності свого вироку, писав скарги).

Ст. 22 КК УРСР проголошує: „Покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принижувати людську гідність". Отже, всі методи тиску на в'язнів, проміновані КДБ, є порушенням закону. А де ж ті, що покликані наглядати за дотриманням закону, тобто прокуратура? Прокуратура в Мордовії є. І було б неправдою сказати, що вона закриває очі на сваволю чи умиває руки. Навпаки, місцеві прокурори, закотивши рукави, щосили допомагають кагебістам творити їх брудні діла. У розмові з заступником прокурора Дубравного табірного управління я звернув увагу на те, що людей, важко хворих на виразку шлунку, тримають на головній нормі, всупереч закону. А він мені преспокійно відповів: „Наказание в том и заключается, чтобы ударить по желудку". Яке право мають ці садисти називати себе захисниками законності?

Обов'язкова праця для політв'язнів є порушенням Конвенції ООН про заборону примусової праці. Зрештою, самі кагебісти визнають, що праця розглядається ними як метод тиску. Не одному казали: „Нам не нужна твоя работа, нам нужно, чтобы ты исправился". В'язня, якого треба послати в карцер, переводять на важку роботу, де виконати норму неможливо, і карають за невиконання норми. Всі права в'язнів розглядаються як привілеї, яких можна позбавити. Лук'яненко та Михайло Горинь позбавлені, наприклад, особистого побачення з родиною у 1967 р., хоч це їх право (а не привілей), яке ніхто не може відібрати, як не може відібрати права на харчування. Одне-єдине особисте побачення на рік з рідними — і це можуть відібрати! Для порівняння досить згадати, що в Англії в'язень має право бачитись з родиною кожен тиждень!

Безпрецедентною є також система виховання голодом. Скрізь і завжди політичні в'язні одержували продуктові посилки в необмеженій кількості. Ми ж маємо право на отримання двох посилок на рік після відбуття половини терміну „при хорошем поведении" — чи є потреба коментувати ці слова? Необхідний мінімум харчування, визначений ФАО (орган ЮНЕСКО), становить 2.700 калорій, межа голоду — 2.-400. За нею починається деградація фізичних і розумових здібностей людини. У карцері, де я сиджу, „підвищена" норма становить 2.090 калорій. А є ще й понижена — всього 1.324 калорії. Отже, здійснюється безперервний злочин на протязі десятиріч. Варто всім не забувати, що в Нюрнбергу судили не тільки за вбивство залізом, але й за вбивство голодом. Цікаво, чи Український Червоний Хрест зацікавиться злочинами у Мордовії хоча б у такій мірі, як злочинами в Африці? Табірне харчування зробило половину людей хворими. Тут вже вступає в дію новий засіб тиску — медицина. Зрештою, щоб бути лікарем чи фельдшером у таборі, не обов'язково мати відношення до медицини. У таборі № 7 фельдшером був колишній німецький поліцай Малихін, вбивця багатьох людей (знаходиться в таборі № 11). Він не має не тільки медичної, але й взагалі ніякої освіти. Зате має заслуги перед КДБ. Правда, так буває не завжди. Тепер нас лікує естонець Браун, який п р а ц ю в а в шофером на швидкій допомозі. Що не скажіть, а назвати його випадковою людиною в медицині неможливо.

У правилах написано, що в'язні, кинуті в карцер, не позбавляються медичної допомоги. Але що значать правила, коли табірні лікарі відверто заявляють: „Мы сначала чекисты, а потом уже медики". Михайло Масютко, хворий на виразку шлунку, знаходиться у важкому стані. Але всі спроби домогтись відправки його або хоч дієтхарчування виявились марними. Кагебісти в білих халатах говорили: „Конечно, мы должны вас отправить, но нам за ето влетит". „Уколов тебе не разрешается", а деякі безцеремонно кажуть: „Не надо было попадаться". Цим, звичайно, арсенал табірної медицини далеко не вичерпується. Чи випадковим є в таборах такий високий відсоток психічно-хворих? Дослідження про роль табірної медицини ще чекає на автора . . .

Щупальці спрута міцно тримають в'язня і після виходу за ворота табору. Яремі Ткачуку, осудженому у 1958 р. у Станіславі, капітан Круть сказав: „Ти не будеш мати життя, коли не порозумнішаєш. Ми зробимо так, що у тебе не буде ні родини, ні даху над головою". А мені Казаков обіцяв, що я „ще пожалію".

І це не залякування. У 1957 р. Данило Шумук (знаходиться у таборі №11) був заарештований у Дніпропетровську за „антирадянську агітацію". Майор Свердлов з республіканського КДБ без церемоній визнав, що о б в и н у в а ч е н н я — липове. Йшлося про інше. Перед Шумуком, як людиною, що недавно вийшла з ув'язнення, поставили вибір: або знову підеш за грати, або будеш донощиком як людина, яка має бездоганну опінію в середовищі колишніх в'язнів і не викликає підозри. Два дні Шумука незаконно тримали в управлінні КДБ, не пред'являючи ордера на арешт, і вмовляли. Майор Свердлов заявив: „Погодишся на співпрацю з нами — тут же при тобі розірву ордер на арешт і протоколи допитів". Ст. 173 КК УРСР говорить, що „притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності... поєднане з обвинуваченням у вчинені особливо небезпечного державного злочину" — „карається позбавленням волі на строк до восьми років". Свердлова ніхто не засудив ні на 8 років, ні на 8 місяців, — він мав право безкарно порушувати всі закони. На те він кагебіст. А Шумук знову поїхав у Сибір відбувати 10 років каторги за те, що залишився чесною людиною. І тепер, перед звільненням, хвору людину, що починала свій в'язничний стаж ще в польській дефензиві і відсиділа за гратами 27 років, знову викликає капітан Круть і обіцяє: „Ти не будеш мати життя". Шумук сидить в карцері за „изготовление антисоветських р у к о п исей". Так назвали кагебісти його спогади про пережите: п'ять арештів при Польщі, німецький табір для військовополонених, втеча з нього і піший перехід через всю Україну з Полтавщини на Волинь, оминаючи дороги і німецьких поліцаїв.

(Далі буде)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 13-го ДО 17-го ТРАВНЯ 1968 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

4.

III. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО УРЯДУ:

Звіт зладжений сл. п. головним касиром Іваном Кокольським

ВИПЛАТИ ПОДВІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відд.:		
13	Метро Цоррелля	$ 1,000.00
287	Петро Ґронський	500.00
397	Володимир Сенів	1,000.00
407	Агнеса Білобрам	1,000.00
432	Ярослав Хемій	5,000.00
432	Ярослав Хемій	5,000.00
	РАЗОМ	$13,500.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ОБОХ ДЕПАРТАМЕНТІВ

	Члени	Сума забезп.
З кінцем 31. грудня 1966 остало невиплачених посмертних запомог	.64	43,253.55
Від 1. січня до 31. грудня 1967 р. померло	8.40	637,962.67
Разом	9.04	681,216.22
Від 1. січня до 31. грудня 1967 р. виплачено посмертних запомог	8.23	627,129.53
Баланс	.81	54,086.69
Уневажнено	.07	7,500.00
Полагоджено компромісово		250.00
Остає невиплачених посмертних запомог	.74	46,336.69

ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ В ГОТІВЦІ (енд.)

З кінцем 31. грудня 1966 р. остало невиплачених ендавмент	62,557.85
В 1967 р. доспіли нові поліси	621,257.91
Разом	683,815.76
В 1967 р. виплачено за доспілі поліси	591,856.75
З кінцем 31. грудня 1967 р. остається невиплачених поліс	91,959.01

НЕЗАПЛАЧЕНІ РАХУНКИ З ДНЕМ 31-ГО ГРУДНЯ 1967

Відділ Ч.:	Сума:	Відділ Ч.:	Сума:
.22	443.50	3.28	456.73
.40	54.28	3.35	213.64
.44	59.55	3.76	72.24
.50	141.05	3.95	353.65
.69	206.69	3.97	2.667.50
1.14	1,959.40	3.99	2,354.14
1.15	122.90	4.04	103.46
1.30	716.34	4.14	1,522.10
1.31	4,683.25	4.25	387.43
1.36	250.22	4.36	384.71
1.39	620.84	4.43	19.16
1.41	19.31	4.54	902.02
1.65	349.53	459	308.10
2.26	306.49	460	610.61
2.23	507.40	468	1,392.97
2.42	327.16	4.78	241.96
2.57	916.85	4.89	216.87
2.74	283.22	4.92	169.16
2.87	1,091.56	4.94	222.71
2.91	1,293.80	2.22	1,618.60
			28,571.10

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА УНС

Загальне майно на 31 грудня 1967 р.		33,518,697.62
АКТИВИ НЕ ВТЯГНЕНІ ДО ЗАГАЛЬНОГО МАЙНА УНС		
Відсотки від бондів, платні в 1968 р.	260,155.46	
Відсотки від морґеджів, платні в 1968 р.	49,440.73	
Відсотки від чл. позичок, платні в 1968 р.	8,848.88	
Відсотки від банкового конта, платні в 1968 р.	531.34	
Разом		318,976.41
Залеглі місячні вкладки з Відділів платні на 31 грудня 1967 р.	20,298.37	
Залеглі місячні вкладки від членів (платні до посм. фондів)	27,974.38	
Залеглі вкладки, платні до акцидентового обезпечення	230.05	
Разом залеглі вкладки платні 31 грудня 1967 р.		48,502.80
Разом		33,886,176.83
Менше книжкова вартість реальностей в Керґонксон, Н. Й.	501,797.37	
Менше обниження вартости машин в друкарні	45,427.45	
Разом обниження активів		547,224.82
Разом майно по обтягненнях непризнаних активів		33,338,952.01

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ НА ДЕНЬ 31-го ГРУДНЯ 1967 РОКУ

Відділ	Дата смерти		Ім'я й прізвище	Місцевість	Сума $	Причина невиплачення
231	31. липня	1954	Микола Коваль	Несквегонінґ, Па.	791.55	Бракує адреси спадкоємця
432	1. березня	1956	Петро Чарко	Торонто, Онт.	500.00	„ смертних документів
217	29. березня	1956	Филип Юрків	Рочестер, Н.Й.	250.00	„ „ „
370	29. квітня	1957	Микола Касіян	Ню Гейвен, Конн.	200.00	„ усталення спадкоємців
375	17. жовтня	1957	Михайло Соханчак	Філядельфія, Па.	200.00	„ „ „
400	7. червня	1958	Михайло Вус	Іселін, Па.	400.00	„ „ „
445	12. грудня	1958	Волтер Войчук	Вінніпеґ, Ман.	500.00	„ смертних документів
316	6. серпня	1959	Лука Заблоцький	Рочестер, Н.Й.	500.00	„ „ „
438	2. вересня	1960	Кирило Хомич	Естон, Па.	250.00	„ усталення спадкоємців
221	25. березня	1962	Яків Квачан	Шикаґо, Ілл.	1,000.00	„ смертних документів
190	у березні	1963	Роман Онищук	Пеорія, Ілл.	250.00	„ усталення спадкоємців
399	16. листопада	1963	Іван Турчманович	Шикаґо, Ілл.	250.00	„ „ „
130	13. жовтня	1964	Микола Марків	Ню Йорк, Н.Й.	1,000.00	„ адреси спадкоємців
291	у листопаді	1964	Тарас Пелех	Клівленд, Огайо	500.00	„ смертних документів
460	24. вересня	1964	Станлей Королевич	Лондон, Онт.	1,000.00	„ „ „
114	у січні	1965	Василь Піховкин	Шикаґо, Ілл.	1,000.00	в тоці перевірки
226	26. грудня	1964	Іван Кушик	Денвер, Кол.	250.00	„ адреси спадкоємців
361	у травні	1965	Осип Маланчук	Ню Йорк, Н.Й.	500.00	„ „ „
221	2. травня	1962	Єлисавета Сапач-Шульц	Шикаґо, Ілл.	500.00	„ смертних документів
364	у вересні	1965	Галина Стойка	Клівленд, Огайо	500.00	„ „ „
330	24. листопада	1965	Михайло Чижовський	Літл Фолс, Н.Й.	500.00	„ усталення спадкоємців
389	1. листопада	1965	Богдан Шпилька	Ню Йорк, Н.Й.	112.00	„ „ „
371	5. січня	1966	Володимир Букшований	Неварк, Н.Дж.	500.00	в тоці перевірки
45	7. лютого	1966	Іван Кутельмах	Філядельфія, Па.	1,000.00	„ смертних документів
342	12. лютого	1966	Катерина Плейснер	Картерет, Н.Дж.	500.00	„ усталення спадкоємців
116	21. липня	1966	Дмитро Чорний	Трентон, Н.Дж.	500.00	„ „ „
179	11. жовтня	1965	Михайло Стеців	Ст. Люїс, Мо.	1,000.00	„ смертних документів
432	4. січня	1967	Марко Охримович	Торонто, Онт.	1,000.00	„ „ „
414	у листопаді	1967	Михайло Чапля	Ню Гейвин, Конн.	1,000.00	„ „ „
59	8. січня	1967	Микола Лотоцький	Бріджпорт, Конн.	133.14	„ усталення спадкоємців
75	24. березня	1967	Іван Космина	Дітройт, Миш.	500.00	„ смертних документів
428	5. березня	1967	Яків Трембач	Канора, Онт.	500.00	„ „ „
307	23. квітня	1967	Юлія Борачок	Розліндейл, Масс.	1,000.00	„ „ „
375	20. квітня	1967	Василь Кривлюк	Філядельфія, Па.	350.00	„ усталення спадкоємців
204	22. квітня	1967	Д-р Іван Шміт, мол.	Ню Йорк, Н.Й.	500.00	„ „ „
489	18. квітня	1967	Олександер Бойко	Ричмонд Гілл, Н.Й.	500.00	правно не устійнено
441	7. травня	1967	Ярослав Голубець	Форт Артур, Онт.	500.00	„ смертних документів
435	16. червня	1967	Григорій Бурак	Мінneaполіс, Мінн.	500.00	„ усталення спадкоємців
182	у липні	1967	Параня Дидяк	Кліфтон, Н.Дж.	500.00	„ смертних документів
204	2. серпня	1967	Марта Лисяк	Ню Йорк, Н.Й.	500.00	„ усталення спадкоємців
276	13. серпня	1967	Теодор Кульчицький	Торонто, Онт.	500.00	„ смертних документів
492	20. серпня	1967	о. Мир. Д. Подольський	Оттава, Онт.	500.00	„ „ „
316	2. вересня	1967	Анастазія Магомет	Рочестер, Н.Й.	1,000.00	„ „ „
361	у жовтні	1967	Марія Коваленко	Ню Йорк, Н.Й.	1,000.00	„ усталення спадкоємців
204	у вересні	1967	Наталія Данильченко	Ню Йорк, Н.Й.	500.00	„ смертних документів
147	2. листопада	1967	Марія Антонік	Аллентавн, Па.	1,000.00	„ усталення спадкоємців
91	14. листопада	1967	Андрій Ваницький	Пітсбурґ, Па.	1,000.00	„ смертних документів
184	у листопаді	1967	Текля Ґазлун	Ню Йорк, Н.Й.	500.00	„ „ „
76	26. листопада	1967	Михайло Тимонко	Неварк, Н.Дж.	500.00	„ „ „
445	7. листопада	1967	Оксенка Хлібойко	Вінніпеґ, Манн.	500.00	„ „ „
147	2. листопада	1967	Марія Антонік	Аллентавн, Па.	400.00	„ усталення спадкоємців
76	3. грудня	1967	Данко Горбач	Неварк, Н.Дж.	500.00	„ смертних документів
429	16. грудня	1967	Сеган Ґронський	Фріленд, Па.	500.00	„ „ „
200	17. грудня	1967	Стефан Миськів	Озон Парк, Н.Й.	500.00	„ „ „
369	17. грудня	1967	Майк Курий	Пальмертон, Па.	500.00	„ „ „
74	14. грудня	1967	Василь Мудрак	Ню Гейвен, Конн.	1,000.00	„ „ „
371	16. грудня	1967	Катерина Белик	Ірвінґтон, Н.Дж.	500.00	„ „ „
36	у жовтні	1967	Анна Стадник	Рочестер, Н.Й.	500.00	„ усталення спадкоємців
230	19. грудня	1967	Павлина Павловська	Йонґставн, Огайо	1,000.00	„ смертних документів
210	22. грудня	1967	Ева Корпало	Бронкс, Н.Й.	500.00	„ „ „
383	26. грудня	1967	Михайло Беляк	Бріджпорт, Па.	1,000.00	„ „ „
146	19. грудня	1967	Максим Головчак	Дітройт, Миш.	1,000.00	„ „ „
37	27. грудня	1967	Дарка Могила	Елізабет, Н.Дж.	1,000.00	„ „ „
460	23. грудня	1967	Нелля Гладиш	Лондон, Онт.	1,000.00	„ „ „
274	30. грудня	1967	Іван Когут	Йонґставн, Огайо	1,000.00	„ „ „
204	12. грудня	1967	Михайло Смілька	Ню Йорк, Н.Й.	1,000.00	„ „ „
361	27. грудня	1967	Василь Польче	Ню Йорк, Н.Й.	500.00	„ „ „
361	25. грудня	1967	Олекса Деметрий	Ню Йорк, Н.Й.	1,000.00	„ „ „
119	30. грудня	1967	Марія Омелян	Кемпбелл, Огайо	1,000.00	„ „ „
192	11. грудня	1967	Михайло Сторожинський	Геркімер, Н.Й.	500.00	„ „ „
75	23. грудня	1967	Василь Коваль	Дітройт, Миш.	500.00	„ „ „
292	31. грудня	1967	Антін Ониськів	Дітройт, Миш.	500.00	„ „ „
368	17. грудня	1967	Альбіна Пепусич	Маямі, Фло.	500.00	„ „ „
91	23. грудня	1967	Самуель І. Костецький	Пітсбурґ, Па.	1,000.00	„ „ „
			РАЗОМ		$46,336.69	

ПАСИВИ, СПЕЦІЯЛЬНІ РЕЗЕРВИ ТА ІНШІ ФОНДИ

Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення членських грамот	23,431,951.00
Резерва, якої вимагають асек. закони на забезпечення акц. грамот	2,575.00
Невиплачені посмертні запомоги, енд. і т. п.	120,211.94
Дивіденда для членів платна в 1968 р.	394,000.00
Вкладки, вплачені згори на 1968 р.	472,128.56
Невиплачені нагороди за нових членів	16,131.50
Невиплачені нагороди лікарям та інші виплати	3,750.36
Резерва для забезпечення пенсій службовиків	67,434.00
Надвишка відсотків від інвестицій	442.84
Податки платні на морґеджових інвестиціях (запорука)	9,011.08
Запорука на обниження вартости інвестицій в заграничних інвестиціях	104,889.21
Невиплачені рахунки друкарні й книгарні, папір і т. д.	4,511.69
Резерва на забезпечення інвестицій в бондах	230,894.15
Передплата „Свободи" заплачена згори	13,278.00
Сирітський Фонд (сирітські частини й платні відсотки)	156,787.30
Разом обдовження	25,027,996.63
Надвишка резерви	8,310,955.38
Разом	33,338,952.01

ОЦІНКА ГРАМОТ З КІНЦЕМ 31 ГРУДНЯ 1967 РОКУ

Признані активи	33,338,952.01
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпеку грамот	23,431,951.00
Резерва, вимагана асек. законами на забезпеку акц. забезпечення	2,575.00
Невиплачені посмертні запомоги, енд., дивіденда й інш. зобовязання	1,593,470.63
Разом обдовження	25,027,996.63
Надвишка резерви	8,310,955.38
Разом	33,338,952.01

Оцінка грамот в обох департаментах	133.20%
Смертність в обох департаментах	59.30%
Відсотки від інвестицій в усіх фондах	4.13%

СИРІТСЬКИЙ ФОНД 31. ГРУДНЯ 1967

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Гнат Марія	40	$ 300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Рапавий Василь	28	150.00
Савка Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатала Михайло	34	50.00
Ратковський Микола	77	450.00
Левицький Йос.	19	500.00
Брилевський Петро	301	250.00
Микитко Василь	330	300.00
Дзюбан Іван	239	200.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Кушнір Юрій	288	200.00
Міллер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Вишняк Михайло	213	500.00
Прокопенко Роз.	112	83.34
Горняк Григорій	27	300.00
Замос Марія	119	200.00
Іж Данько	379	150.00
Луцків Василь	143	175.00
Цілінський Віктор	81	50.00
Каратник Степан	158	350.00
Кріль Степан	218	200.00
Бринецька Марія	363	66.61
Ярошик Петро	175	66.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Демкович Олекса	204	300.00
Лиляк Василь	204	150.00
Яжик Йосиф	68	124.75
Букатчук Василь	42	447.00
Онищук Дмитро	160	222.52
Круковський Сергій	58	105.65
Еванкович Софія	* 1	30.00
Томан Іван	* 7	25.00
Сенишин Петро	316	800.00
Малнмін Андрій	98	252.00
Вовчак Микола	300	500.00
Ковальчук Микола	90	120.00
Савчак Андрій	104	377.08
Федишин Іван	421	342.09
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Ст.	21	500.00
Халащук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Віловус Василь	58	702.85
Ґлемба Дмитро	277	200.00
Депута Франко	81	163.34
Антошків Микола	396	307.59
Козак Семен	332	485.27
Ґроховальський Ст.	321	681.92
Шлюсар Степан	217	604.82
Тесля Іван	99	441.91
Колодницький Теофіль	81	700.00
Войко Сень	213	170.40
Душіль Іван	56	230.50
Потопчук Лука	349	111.50
Сведа Михайло	221	100.00
Подоляк Гелена	39	200.00
Семенович Григорій	69	800.00
Венс Василь	364	85.57
Ґуральчук Паланя	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Ґавдида Микола	330	150.00
Леховіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Воргач Степан	2	100.21
Йордан Олекса	277	185.12
Мацькович Софія	216	74.86
Заканич Гавриїл	194	200.00
Костів Йосафат	7	370.04
Овада Іван	98	200.00
Романчук Анаст.	106	250.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Цінорчин Теодор	196	150.80
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	500.00
Плішка Гаврило	87	500.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Франків Степан	75	68.75
Тиркала Іван	300	531.21
Лисюк Григорій	338	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теод.	370	125.00
Бороха Дмитро	118	252.54
Вала Антін	473	300.00
Міканько Самуїл	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Маліса Степан	69	225.90
Ґереґа Микола	136	31.11
Демян Федор	345	500.00
Вулоний Петро	364	190.00
Атаманець Вас.	64	200.00
Гарматюк Антін	374	137.54
Топій Іван	102	700.00
Виблюк Василь	42	239.30
Левицька Меланя	25	200.00
Соловчук Матвій	206	359.49
Марак Анна	169	252.26
Вульсак Юрій	43	200.00
Ганяк Микола	132	700.00
Захарко Іван	213	500.00
Косців Іван	217	700.00
Зощак Михайло	213	80.15
Люта Анна	334	43.16
Скробач Василь	316	120.65
Липка Василь	241	229.34
Цюник Юлія	321	254.67
Рура Іван	207	200.00
Альбрихт Конс.	206	200.00
Титар Володимир	385	2,000.00
Жоряяк Іван	70	200.00
Комоніцький Пав.	441	200.00
Каліш Іван	464	1,582.58
Охотка Дмитро	192	300.00
Пелех Іван	473	590.50
Граб Юрій	375	500.00
Муневич Антін	375	250.00
Сміт Геня	20	66.67
Вітошинський Василь	220	250.00
Вадан Катерина	159	200.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Олексяк Осип	277	125.00
Демченко Анна	432	250.00
Майстрів Ілля	147	599.60
Пилат Констант.	284	700.00
Козар Іван	351	271.63
Щілник Василь	323	250.00
Пилипчук Мих.	427	500.00
Войтіхівський С.	432	500.00
Войтіхівський С.	432	370.00
Фусук Микола	392	550.00
Кузь Юрій	441	500.00
Ґрабар Яків	369	800.00
Попп Василь	379	1,000.00
Павлюс Михайло	219	400.00
Коник Степан	381	66.68
Шемердяк Володислав	222	500.00
Кравець Ігнатій	166	333.34
Ковальчук Петро	379	100.00
Пайташ Іван	461	300.00
Дух Анастазія	437	250.00
Спожарський Михайло	42	150.00
Луцьків Семен	287	300.00
Винарчик Мих.	335	250.00
Козяк Павлина	134	500.00
Повзун Степан	460	500.00
Вовк Василь	427	500.00
Плішка Єва	11	38.46
Самуляк Андрій	370	259.12
Косович Андрій	106	750.00
Косович Андрій	106	500.00
Вулило Михайло	221	750.00
Грабовський Ст.	143	500.00
Михайлишин Ів.	469	500.00
Микулин Степан	458	375.00
Мош Степан	230	200.00
Бойко Іван	475	250.00
Кульчицький Ю.	432	500.00
Войкевич Марія	217	50.00
Альдерман Патр.	257	1,000.00
Воробець Софія	432	508.00
Прінгел Б. Анна	72	500.00
Челядин Степан	363	1,000.00
Коваль Петро	361	500.00
Матіяш Михайло (Ендавм.)	133	500.00
Рій Михайло	211	400.00
Саврей Марія	484	500.00
Гула Юрій Енд	120	1,000.00
Спанґлер Анна (Ендавмент)	318	500.00
Сенькович Т. Михайло	230	200.00
Байко Микола	65	400.00
Кізима Іван	75	500.00
Пелюк Василь	103	86.29
Суряк Іван	456	250.00
Терплюк Вол.	324	500.00
Філипс Йосиф	324	500.00
Жовнірович Христина	36	500.00
Шварик Андрій	283	1,000.00
Качмар Марія	57	500.00
Савка Гелена	155	500.00
Мороз М. Маріян	281	500.00
Стеблинська Маланя	441	500.00
Лопушинський Михайло	274	500.00
Дуда Іван	204	500.00
Грамяк Іван	387	500.00
Мек Догал Марія	292	250.00
Семенюк Пара-нька	371	166.67
Куштай Анна	318	400.00
Левкович Стефан	59	250.00
Іванський Федір	153	500.00
Павчак Юліян	158	1,000.00
Вонцарівський Омелян	238	500.00
Копошка Катерина	229	100.00
Фурдин Анна	50	1,000.00
Кульчицька Галина	112	200.00
Шеліґа Іван	126	1,000.00
Гнатів Андрій	385	250.00
Федір Йосиф	308	692.25
Мазурик Олександер	170	500.00
Навус Іван	127	500.00
Марків Микола	194	500.00
Вовк Дмитро	224	500.00
Дудлінґ Гелина	155	500.00
Кан Василь	170	1,000.00
Симоско Марія	482	100.00
Куземчак Марія	29	300.00
Куземчак Марія	29	250.00
Кубейка Гелина	31	500.00
Феценко Дмитро	31	500.00
Кобель Михайло	379	500.00
Блейко Дорота	150	500.00
Заклинська Люба	3	1,000.00
Соневицька Стефанія	239	500.00
Петрів Осип	423	2,000.00
Шварик Іван Гр.	283	1,000.00
Процак Марія	37	500.00
Голойда Мих.	472	302.83
Голойда Мих.	472	333.59
Павлишин Григорій	230	375.00
Зореля Метро	13	666.68
Вірт Іван	25	166.66
Василик Анна (Енд.)	155	500.00
Нечесний Василь (Енд.)	275	500.00
Клайтоп Альберт	369	1,000.00
Проців Іван	432	1,000.00

Разом сирітські і тростові фонди	$ 89,427.15
Відсотки	55,801.41
На 31 грудня 1967 року остається в сирітськім і тростовім фонді	$145,228.56

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів УНСоюзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 3% на рік.

Зіркою (*) означені відділи, це є відділи Згоди Братства.

Після зложення звітів усіх членів Головного Екзекутивного Комітету, до звіту станув головний редактор Антін Драґан.

IV. ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА ОРГАНУ УНСОЮЗУ „СВОБОДА" АНТОНА ДРАГАНА

У 75-річчя „Свободи"

За чотири місяці — 17-го вересня цього року — сповниться 75 років з того часу, як в надгудсонському місті Джерзі Ситі, напроти Статуї Свободи, появилося перше число нашої „Свободи", ідейного ініціятора й основоположника, а опісля офіційного органу нашої установи, Українського Народного Союзу. Цьогорічні наради Головного Уряду цього Союзу є найбільш відповідним, щоб цим роковинам віддати деяку увагу в редакційному звіті.

Сімдесят п'ять років відділяє нас від того пам'ятного вересневого дня, як один з перших українських священиків в Америці, о. Григорій Грушка, при допомозі робітника Дениса Голода виніс із свого дому при вулиці Воррена ч. 247 в Джерзі Ситі, чотири невеличкі плити зложених рукою друкарських черенок і тачкою завіз їх до американської друкарні на недалечкій вулиці Монтґомері. Наступного дня о год. 1-ій вполудне вони знову ж такою тачкою привезли з тієї друкарні до хати о. Грушки перших тисячу примірників першого числа „Свободи". Такий був початок 75 років тому. Все, що від того часу в нашій громаді сталося й заіснувало: від створення Українського Народного Союзу в 1894 році до Світового Конґресу Вільних Українців у 1967-му році; від першої читальні Просвіти при братстві УНСоюзу з кінцем минулого сторіччя до Інституту Українських Студій в Гарвардському університеті сьогодні, від передруку перших портретів Шевченка в 1895-му році до великого пам'ятника Тарасові Шевченкові на публічній площі у Вашинґтоні сьогодні; від першої української ґросерні в Питсбурґу чи Олифанті до мультимільйонових українських установ; від незрячої маси українських еміґрантів у другій половині минулого сторіччя, які не знали навіть свого власного національного імени, до зрізничкованої та найбільш заавансованої і свідомої національної спільноти сьогодні — увесь цей ґіґантський шлях розвитку українців в Америці і Канаді має на собі у відповідній мірі печать „Свободи", офіціяльного органу Українського Народного Союзу.

Але, не тільки життя та розвиток українських еміґрантів і їх нащадків у Новому Світі за останніх 75 років нерозривно зв'язані зі „Свободою". Все бо це було свідомо скероване до одної великої мети, „щоби хату збудувати у Рідному Краю", щоб допомогти рідному народові і рідній країні здобути національну волю та державну незалежність. У тій цілеспрямованій і беззастережній відданості цим ідеалам мабуть і криється головна суть „чуда Свободи".

Великий, 75-літній справжній епос „Свободи" списаний коротко в книжечці, що вже вкоротці повинна б появитись друком з нагоди цього її ювілею. Переглядаючи знову і знову пожовклі листки 75 річників „Свободи", набирається *не тільки враження, але й певности та переконання*, що вони, ці річники, це найбільше багатство, що його мають сьогодні українці в діяспорі та одна із найбільших цінностей, що його мають українці взагалі. Це *не тільки тому*, що в ній, наче на сейсмографі, записані світання українського народу на рідній землі та українців в розсіянні сущих. Це можна подибати і в інших газетах. Також не тільки тому, що „Свобода" є сьогодні найстаршою українською газетою, яка *без перерви появляється* 75 років, хоч і якою трагічною мовою це говорить, що не на рідній землі, але далеко від неї за горами і морями могла найдовше проіснувати українська газета. Найбільша вартість „Свободи", думаю, в тому, що ми друкуємо в її заголовку від початку цього року: „75 років служби народові". Не для зисків чи будь-яких інших особистих чи групових користей ця газета постала, але тільки і виключно для служби своєму народові і своїй громаді, їм вона вірно служить увесь час свого існування і їм, тільки їм, вона повинна служити в майбутньому.

Очевидно, що зміняються часи і зміняються люди. Змінялись вони і в „Свободі". Але незмінними, як скали Ґібральтару, залишились її ідейні основи й її ідеали.

(Продовження на стор. 4-ій)

IV. ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА ОРГАНУ УНСОЮЗУ „СВОБОДА" АНТОНА ДРАГАНА

(Продовження зі стор. 3-ої)

За останніх 75 років величезний прогрес зробило людство в усіх ділянках свого життя. У могутню науку розвинулася й журналістика, що ставить найвищі вимоги до тих, які вибирають і виконують цю професію. Також і „Свободу" не возять уже від давна тачкою, але модерним автомобілем. Натомість ми сьогодні, 75 років після появи „Свободи", могли б слово в слово повторити та підписатись під її цілями і завданнями, бо вони ані на йоту не втратили зі своєї важливости і актуальности.

І ще хотілося б звернути увагу на одну, преважливу справу в „Свободі" в цьому навіть найкоротшому звіті з нагоди її 75-річчя. Головних редакторів „Свободи" за всі 75 років її появи можна порахувати точно на пальцях двох рук: 10. Але не було і немає української газети, як і небагато є таких чужих, щоб мали в такому часі стільки співробітників і авторів, як їх мала і має „Свобода". Навіть людину, що записана в історії нашої політики, науки, літератури, мистецтва, громадського життя впродовж останніх 75 років, і ви майже з певністю знайдете її ім'я між тими, що друкувались у Свободі". Якщо існувало коли те, що називаємо „тростом мозків", то він є в 75 річниках „Свободи". Їх забагато щоб назвати їхні імена, але ми, як і всі читачі „Свободи", завжди повинні зберегти їх у вдячній пам'яті. Вони бо вчинили „чудо Свободи", вони вклали в її річники, а через них і в наш розвиток, скарби своєї душі і свого ума. Багато, велика більшість з них за цей свій вклад не одержали навіть—як ми кажемо—„символічного гонорару". З другого ж боку, в тих самих річниках „Свободи" висловлювали свою думку і свої погляди не тільки кваліфіковані знавці проблем, але й ті, що їх називаємо „звичайним народом", включно з тими, що тільки з трудом могли складати букви у слова. Але в ті свої слова вони вкладали своє серце і свою душу, збагачуючи ними той наш загальний доробок, що називається „Свобода". Тим то „Свобода" й була та залишилася народною газетою в повному розумінні Лінкольнового поняття — газета „народу, через нарід і для народу".

Великий мислитель, що ним був 31-ий президент ЗСА Герберт Кларк Гувер, писав свого часу про „чудо Америки", кажучи, що воно не лежить у розлогих ланах між двома океанами, ані у могутніх фабриках, ані в автомобілях на шляхах чи телевізорах у домах. Усе це у відповідній мірі мають також інші народи і країни. Справжнє „чудо Америки" у ї — як писав Гувер — на всю ширину відкритих вікнах і дверях для нічим необмеженого розвитку і прояву людської волі і думки". Таке поняття „чуда" приходить на думку і у зв'язку зі „Свободою" з нагоди її 75-річчя.

У цьому рішальна заслуга Українського Народного Союзу, видавця „Свободи". А говорячи про „Свободу" маю, очевидно, на думці не тільки щоденник, але й всі інші періодичні і книжкові публікації, що при ній появлялися в минулому чи появляються сьогодні. Якщо б УНСоюз навіть не мав тих величезних заслуг і успіхів, що він їх має в нашому суспільно - організаційному та господарському житті, то й сама „Свобода" й її публікації за останніх 75 років виправдували б незрівняну вартість існування цього нашого Союзу.

Історичні події

Велике і славне минуле тим більше зобов'язує. Це ми зокрема мали на думці в нашій редакційній праці в „Свободі" в звітовому часі. Крім наших уже — можна б сказати — звичайних, щоденних проблем, що їх має кожна газета, ми мали в звітовому часі декілька і таких, що їх без пересади можна б назвати історичними, бо вони не тільки залишають тривкий слід, але й рішально впливають на дальший розвиток.

До таких подій в звітовому часі треба зарахувати в першу чергу Світовий Конгрес Вільних Українців, що відбувся в листопаді минулого року в Ню Йорку. Тут не час і не місце розповідати історію та передісторію тієї події, але факт що в її підготові і формуванні наша установа та її публікації відіграли рішальну ролю, подібно, як її відіграли в акції поставлення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні та практично в кожній іншій акції, що залишила тривкий слід в нашій історії від самого початку нашого поселення в Новому Світі.

Майже рівночасно з нашим Світовим Конгресом сталася інша подія, що може мати переломове значення в дальшому розвитку українських змагань до волі і незалежности. Маю на думці документи Вячеслава Чорновола та інших діячів української культури в поневоленій Україні, які продісталися на захід та не тільки зактуалізували знову справу української неволі й українських змагань, але й видвигнули їх як першорядну проблему. Крім зовнішньо - політичного ефекту тих документів, вони видвигають і для нас, вільних українців, проблему першої ваги в тому відношенні, що в їх світлі та під їх кутом ми повинні і нам треба поробити відповідні практичні висновки щодо нашого поступування і нашої тактики в наших зусиллях допомогти рідному народові в його змаганнях, перевіряючи наше теперішнє становище. Очевидно, що перевірка ще не означає зміни. А документи, про які мова, хоч і кидають нове світло на стан і розвиток в Україні, не тільки не опрокидують, але ще й потверджують правильність нашого становища і нашого відношення до українських змагань. Вони тільки підказують ряд нових тактичних заходів і в першу чергу нових додаткових зусиль, щоб допомогти нашому народові. Очевидно, що документам та справі, до якої вони відносяться, наша установа і її публікації приділили й приділюють максимальну увагу, бо на таку вони заслуговують. А у викликаному цими документами нашому внутрішньому і зовнішньому комплексі знову ще ясніше виявляється і потверджується вітальна важливість такої авторитетної установи, як Український Народний Союз, і такої уважної та престижевої публікації, як „Свобода".

Справа відповідальности

Наведені події далеко не одинокі, які трапилися чи заіснували в звітовому часі. Вони також відомі. Але згадую про них тому, щоб на їх тлі і прикладі з'ясувати преважливу для вільної преси — до якої „Свобода" без сумніву належить — справу її відповідальности. Це тим більше, що власне ця справа була предметом уваги і дебат та рішень на цьому форумі минулого року. 75-літній ювілей „Свободи" та її 75-літні практика і досвід дають до цього нову добру нагоду.

У цьому звіті вже згадано, що головною заслугою того справжнього „чуда", що його доконала „Свобода" за своїх 75 років у розвитку нашої громади та її вкладу в змагання нашого народу, була її головна засада і мета: служба народові. З цим найтісніше зв'язана і справа відповідальности, що є головною справою не тільки „Свободи", але й кожної вільної газети. Власне відповідальність вільної преси є протиставленням зовнішній контролі, що їй підлягає невільна преса в диктаторських режимах.

Вячеслав Давиденко

Іван Кедрин

Богдан Кравців

Лука Луців

Леонід Полтава

В усіх 75 річниках „Свободи" в кожному її числі цілком виразно пробивається — у постійній службі народові — відповідальність редакції перед видавцем, себто Українським Народним Союзом, і перед народом, що на одне виходить. Не особа, не родина, не група людей, партія чи середовище, але суспільність, яка включає всі родини і всі групи і те клясичне „спасіння республіки" є і мусить бути найвищим законом зокрема для газети.

До цієї відповідальности перед видавцем і суспільністю в модерних часах розвитку і зрізничкованости долучилася не менш важлива відповідальність перед самою журналістичною професією. Модерна журалістика, як і модерна медицина, техніка чи інша ділянка науки, має свої точно означені закони, подиктовані дослідами, життям та досвідом, має свій кодекс етики, має своє „так годиться" і „так не годиться" і ця відповідальність перед професією вже від деякого часу починає грати одну з головних роль у вільній пресі. Справа цілком зрозуміла; суспільність як така не має машинерії - апарату, що могла б потягнути до відповідальности безвідповідальну газету чи редактора, якщо їм не можна доказати злонаміреної чи кримінальної обиди. І якщо в редакції немає відповідальности перед професією, тоді наслідокм буде якась партикулярна „ціль", що „освячує засоби", буде безкарний пресовий бандитизм, що приносить безмірну шкоду для суспільства.

Великим виразником такої відповідальности перед видавцем, перед суспільністю і перед професією був у „Свободі" в її службі народові *сл. п. д-р Лука Мишуга*. Він виконував цю відповідальність з великим успіхом в незрівняно трудніших обставинах. Нашим головним бажанням продовжувати і розвивати та розгортати ту світлу традицію.

Публікації УНС в звітовому часі

У звітовому часі, як і за ввесь час свого існування, „Свобода" та всі публікації УНСоюзу — англомовний „Український Тижневик", дитячий місячник „Веселка" і книжкові видання продовжували свою традиційну службу народові, мавши в цьому повне зразуміння та всю можливу підтримку збоку Екзекутиви і всього Головного Уряду УНСоюзу, включно із не тільки радами й порадами, але й практичною допомогою у формі інформацій, статтей, дописів і репортажів.

Уже в попередніх редакційних звітах, включно з конвенційним, підкреслювано з призна́нням і вдячністю те надзвичайне не тільки зрозуміння, але й активну та всебічну підтримку і допомогу для союзових публікацій збоку головного предсідника Йосипа Лисогора, як також усіх інших головних екзекутивних урядовців — заступника гол. предсідника інж. Степана Куропася, заст. гол. предсідника Володимира Сохана, що є не тільки спортовим редактором „Свободи", але й одним з найбільш відданих і продуктивних співредакторів союзових публікацій, заступників головного предсідника Богдана Зорича і пані Марії Душник та головного секретаря д-ра Ярослава Падоха і — на превеликий жаль покійного вже — головного касира Івана Кокольського. Коли ж „Свободі" чи тижневикові треба було зайняти становище у важливій справі, тоді редакція завжди користала з кваліфікованої опінії та поради екзекутивних урядовців УНСоюзу. З другого ж боку, редакція завжди інформувала цих урядовців про всі ті події в нашому житті, що могли в такій чи іншій формі заважити на нашому дальшому розвитку.

Ми продовжували і так само традиційний „хрестоносний характер" наших видань та „били у великий дзвін" тоді, як треба було будити громаду і заохочувати її до нової акції. Найбільше уваги в минулому році мав, очевидно, перший в нашій історії Світовий Конгрес Вільних Українців. Опісля прийшла справа документів Чорновола і; під кінець року, нова велика крусада в справі українських студій в Гарвардському університеті, яка продовжується. Роблено це на один рік старшими і, в додатку, надщербленими делеґуваннями до інших завдань, редакційними силами. Коротка звітна інформація про поодинокі публікації допоможе виробити собі уявлення про нашу працю в звітовому часі.

Щоденник „Свобода"

Редакція працювала в дотеперішньому складі, з деякими тільки змінами. Крім звітодавця, в редакції працювали редактори В'ячеслав Давиденко, Іван Кедрин - Рудницький, Богдан Кравців і д-р Лука Луців і з початком року, на місце ред. Остапа Тарнавського, який відійшов, вернувся до праці ред. Леонід Полтава. Ред. Б. Кравців майже увесь звітовий час працював при редакційній підготові другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, тісно співпрацюючи з головним редактором Енциклопедії, проф. д-ром Володимиром Кубійовичем. Отже, редакція практично працювала в меншому складі, хоч праці не тільки не зменшилось, але — також з уваги на згадані „крусади" — ще й збільшилося. Також росте і розвивається наша громада і вимагає все більшої та дбайливішої газетної обслуги. В кожному редакційному звіті за останні роки згадується про необхідність редакційного доросту в „Свободі". Ця проблема стає з кожним роком більш пекучою і пробуємо її розв'язати. Можливо, що схвалені Головним Урядом УНСоюзу дві повні стипендії для студентів журналістики допоможуть вийти із ситуації, щоб тільки вона не заскочила нас своєю наглістю. У цьому відношенні ситуація починає бути майже критична не тільки в „Свободі", але й в усіх українських публікаціях на нашому континенті. Легко може статись, що ще будуть тисячі читачів українських газет, і вони напевно будуть, але не не буде редакторів, якщо про них не подбаємо вже, сьогодні.

Звітуючи про щоденник, не можу зокрема не згадати про виїмкову і подивугідну співпрацю головного радного з Міннесоти, д-ра Михайла Данилюка. Негайно після попередніх річних нарад та схвалення Головним Урядом рекомендації, щоб започаткувати постійну колюмну „На медичні теми", д-р Данилюк з власної пильности запропонував, щоб ця колюмна появлялася кожного тижня і він її без хоч би одної тільки перерви продовжує. На цьому далеко ще не вичерпується його співпраця із союзовим видавництвом: його друковані статті - коментарі, репортажі і навіть надрукована вже, хоч ще і не опублікована у в-ві „Свободи" його книжка є найбільш вартісним вкладом у — можна б сказати — фізичне і духове здоров'я нашої громади.

Окремо хочу з вдячністю згадати ще й про другого відданого співробітника „Свободи", головного радного Василя Дідюка, який в звітовому часі започаткував і продовжує українську хроніку Торонта та в поважній частині заповнює сторінки „Трибуни УНС" союзовими вістками й коментарями з Канади.

Англомовний „Український Тижневик"

Усе, що сказано про щоденник, відноситься і до нашого англомовного тижневика. Його одинокий редактор Зенон Снилик у звітовому часі, подібно, як і редактор Кравців, був приділений до праці при Енциклопедії, а редаґування тижневика приходилось полагоджувати принагідними силами. Вони, ці „сили", молоді і надійні, але їхні мрії і амбіції не доконче спиняються на наших публікаціях. Молодий адепт журалістики Олег Лисяк, Олег Звадюк, колишня редакторка нашого тижневика Галина Перожак - Сміндак допомагали нам виходити із складної ситуації. Звіт ред. З. Снилика долучений.

Звіт ред. З. Снилика

Зенон Снилик

Галина Сміндак

In outlining the most urgent problems confronting UNA's Publications Department, Mr. Anthony Dragan, Editor-in-Chief of Svoboda, stated in his report to this Assembly last year: "For over two terms now we have been talking and planning the 'reform' of The Ukrainian Weekly. It is high time to go from words to deeds. Our problem: Even our best plans are useless, if we do not have the means to realize them. The tools of a newspaper are men and machines."

I am quoting this terse, though extremely apt, statement for three basic reasons.

First, it is as relevant this year as it was last year, and two years ago, and three and four years ago. Second, it states our problem in the most adequate of terms. Third, it reflects both the sense of urgency and the creeping note of discouragement over our inability to break the stalemate.

This means, of course, that little has changed since I filed my report last year to the Assembly. The hopeful expectation, which I had voiced at the conclusion of that report, that The Weekly "will avail itself of the attention and good judgement of the entire Supreme Assembly" went unfulfilled.

As difficult as the past year may have been, we can point with pride to the fact that, despite particularly overtaxing conditions, The Ukrainian Weekly continued to appear with uninterrupted regularity, providing greater and better coverage of events as they occurred in our community.

The difficult conditions to which I refer stemmed from the fact that I was away from The Weekly for periods of up to two months' duration, totalling slightly over six months, having been preoccupied with the preparation of script for Volume II of UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA. The latter duty, despite The Ukrainian Weekly Committee's recommendation to the contrary three years ago, was forced upon us by what Mr. Dragan described in the statement puoted above, i. e., manpower shortage. During the period of my absence from The Weekly, we were fortunate to be able to avail ourselves of the services of Mr. Oleh Lysiak, Mr. Oleh Zwadiuk, and Mrs. Helen P. Smindak. They deserve my personal gratitude for responding readily to our requests and for discharging their duties with care and excellence.

Continuing as The Weekly's permanent contributors were Prof. Clarence Manning and Mr. Zwadiuk, with occasional articles submitted by Mrs. Smindak, Mrs. Marta Baczynsky, Mr. George Pankrath, and countless readers from communities in the U.S. and Canada. Their services, as well as the cooperation of UNA Executive Committee officers, the editors of Svoboda, the employees of our administrative and printing staffs, continue to be a source of encouragement in my at times frustratingly overtaxing work.

In the same vein, the constantly growing interest in The Weekly on the part of its readers, particularly those of the younger generation, while reflecting their faith in what we all know to be the best Ukrainian English-language publication, places new demands upon us in terms of broader coverage, additional features, and more articulate discussion of problems confronting our organization and our community as a whole. Ours is a good publication, but it may no longer be good enough.

As I have repeatedly stressed in previous reports, the notion that The Weekly can make progress and satisfy the needs of both our Association and our community at large as a one-man operation is wholly unfeasable and unrealistic. The addition of one more full-time staff member is imperative if we wish to break out of the impasse. My contention is borne out by my six-year experience and the opinions of all my colleagues who substituted for me behind the editorial desk this past year. They feel, as I do, that The Weekly does not deserve to be nor can it remain a fly-by-night operation.

One of the prime sources of UNA's strength and dynamism in its 74-year history has been its ability to respond to the needs of the younger generations of Ukrainian Americans. It was precisely for our youth that the UNA began the publication of The Ukrainian Weekly nearly 35 years ago. But in that span of time, the needs have grown bigger. Our community, replenished by new generations of young, educated members, is becoming more affluent, more diversified, and more sophisticated. If we wish to remain in step with it, we must make new adjustments in our thinking, in our methods, in our approaches. The Ukrainian Weekly, as a vehicle of information and a forum of youth opinion, must be among the first facets of UNA activity to make these adjustments.

As I am proud to be associated with The Ukrainian Weekly, I am equally concerned about its future. It is this concern which compels me to repeat my earlier plea — let us move forward now before it is too late.

Місячник „Веселка"

Наш дитячий місячник „Веселка" є в нас одинокою публікацією, в якій ми самі у видавництві не маємо жадних редакційних проблем. З цими проблемами дає собі знаменито раду редакція самої „Веселки" з проф. Володимиром Барагурою на чолі, редакційний звіт якого доданий до цього звіту.

Звіт ред. В. Барагури

Володимир Барагура

Роман Завадович

На звітовий час вийшло 165 чисел „Веселки", яка ввійшла у 15-ий рік видання. „Веселка" є тепер єдиним українським загальнодитячим журналом у вільному світі. Редакційна колеґія гармонійно працює в незміненому особовому складі від початку існування журналу — Володимир Барагура, Роман Завадович, Богдан Гошовський. Мовну редакцію веде Вячеслав Давиденко, мистецьку консультацію П. Холодний, музичну Осип Залеський. У журналі вміщено твори 30 письменників для дітей, не враховуючи сюди писань самих дітей у рубриці „Юні автори". Активних співробітників-авторів має „Веселка" 24, мистців-ілюстраторів — 15.

Літературно - мистецькі та дидактично - педагогічні принципи у „Веселці" залишилися без змін. Журнал стоїть на загально - українських позиціях, без ніяких групових, віровизнаневих, чи релігійних упереджень. Головна ціль журалу — виростити українську дитину в діяспорі на свідомого члена української національної спільноти, вихованого на первнях української культури й традиції. Матеріяли публіковані в „Веселці" в 95% українознавчі з практичним наставленням зробити журнал допоміжною лектурою в школах українознавства й в цілоденних українських школах, а також допомогти молодіжним організаціям вести їх виховну роботу.

У звітовому часі закінчується редакційна праця над другим випуском англомовної „Веселки" для англомовних дітей українського походження, які не знають мови батьків та для неукраїнських англомовних дітей, які зацікавлені українознавчою тематикою.

„Бібліотека Веселки" має підготовані декілька книжкових видань, які плянуються видати в осінньому сезоні ц. р.

Редакція „Веселки" взяла участь у виховно - освітній секції Світового Українського Конґресу, а редактор Володимир Барагура прочитав на сесії дитячої літератури основну доповідь „Українські журнали для дітей у вільному світі".

Дальше існування й розвиток „Веселки" залежать від позитивної розв'язки кількох кардинальних проблем: 1) проблеми читачів - передплатників; 2) проблеми ставлення до журналу батьків, учителів і вихователів; 3) проблеми ставлення до журналу загалу громадянства; 4) проблеми співробітників.

Перша проблема — читача: останніми роками зауважується спадок передплатників - читачів, що неґативно відбивається на висоті тиражу журналу й його фінансовій базі, що з-черги тягне за собою обниження рівня, зокрема ілюстративного й технічного. Нормальна флюктуація юного читача захиталася — відплив читачів, зумовлений фізичним віком, явище нормальне, але він повинен бути по-

(Продовження на стор. 5-ій)

IV. ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА ОРГАНУ УНСОЮЗУ „СВОБОДА" АНТОНА ДРАГАНА

(Продовження зі стор. 4-ої)

повнений свіжими річниками. Якщо б приплив читача рівнявся відпливові, тоді журнал існував би без тенденції розросту. Коли б приплив перевищав відплив — тоді журнал розростався б. Але ситуація фактична така, що приплив став менший від відпливу й це веде до нидіння журналу, а може довести й до припинення його появи, що було б невіджалуваною і незаступимою втратою нашої еміграції.

Головна причина такого стану, це нестримний процес асиміляції й денаціоналізації, який проявляється передусім у слабому знанні, або й повному незнанні дітьми української мови. Це тісно пов'язане з байдужістю батьків до дитячого журналу, неохотою передплатити журнал дитині й заохотити її читати. З другого боку, це тісно пов'язане з поставою українських шкіл до „Веселки", які замало використовують або й зовсім не використовують її як допоміжньої лектури в навчанні українських дисциплін, хоч видавництво дає дуже корисні матеріяльні умови збірної передплати. Для допомоги школам і вчителям, як користуватися „Веселкою" в навчанні українознавчих знань, в-во видало брошуру Володимира Барагури п. н. „Веселка в школі".

Інша причина, це байдуже ставлення до „Веселки" молодіжних організацій, які повинні використовувати журнал для наймолодших кадрів своєї організаційної структури. Далі йде байдужість загалу громадянства до справ дитячого журналу, для його ваги й значення у вихованні майбутнього українського громадянина. Проблема українознавчих студій і катедри в Гарвардському університеті повинна зактивізувати позитивну поставу громади до дитячої преси й книжки, бо з лав теперішніх читачів дитячої преси й книжки виростуть майбутні слухачі й дослідники українознавчих дисциплін на університетському рівні. Без цього фундаменту не буде завершення будівлі українського національного життя.

Інша проблема — це питання співробітників. Тепер співробітниками „Веселки" є люди старшого й похилого віку, або самі діти, які пробують своїх сил у рубриці „Юних авторів". Зате повна відсутність співробітників молодшого й середнього віку, зумовлена передусім браком знання української мови, що є засобом мистецького вислову поета й письменника.

Краще стоїть справа з мистцями - ілюстраторами, бо образотворче мистецтво має більш міжнародний засіб вислову, хоч ілюстраторам українознавчих матеріялів конечне знання української культури, побуту, історії, фолкльору, стилів і традицій.

У цьому звіті з'ясовані проблеми „Веселки" неприховано в усій їх серіозності, щоб, звітуючи про них перед Головним Урядом УНС, одночасно поставити їх перед очі нашого громадянства.

Редакція зі свого боку докладе всіх зусиль втримати журнал на рівні й повести його так, щоб виконав своє національно - виховне завдання, як це робить уже 15-ий рік. Але без допомоги усіх зацікавлених чинників сама цього виконати не зможе.

Стільки ред. З. Снилик і ред. Вол. Барагура про редакційні проблеми англомовного „Українського Тижневика" і дитячої „Веселки".

Альманах, книжкові публікації

Як у багатьох попередніх роках, так і в звітовому році ми приготовили й опублікували наш календар - альманах, присвятивши його кільком ювілейним датам, що припадають у цьому році: 75-річчя „Свободи", 100-річчя „Просвіти" й Кооперації, 50-річчя 22-го січня і 1-го листопада та 25-річчя УПА. Жадної з цих ювілейних дат не можна було поминути але й жадній з них не можна було в одній книжці присвятити більше місця і уваги, ніж їм віддано.

Англомовна Енциклопедія Українознавства

Звітовий час можна вважати і завершенням найважливішої книжкової публікації не тільки самого УНСоюзу, але й українців взагалі—Англомовної Енциклопедії Українознавства під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича та при найвидатнішій співпраці члена нашої редакції, ред. Богдана Кравцева. При англомовному оформлюванні матеріялів до цієї книги головну працю виконав редактор нашого „Українського Тижневика" Зенон Снилик. Співпрацювали при підготові цієї книги десятки інших кваліфікованих співробітників. Матеріяли — за тільки деякими дуже незначними вийнятками, що вимагають додаткового опрацювання — вже у видавництві університету в Торонті і книжка мала б появитися друком до 75-річчя УНСоюзу 22-го лютого 1969-го року. Це справді буде найбільш відповідне відзначення і завершення культурної діяльности нашої установи у її 75-річчя.

Публікація цього тому спізниться на повних чотири роки. Згідно з додатковим домовленням між УНСоюзом і головним редактором Енциклопедії проф. д-ром Вол. Кубійовичем з 16-го липня 1963-го року, УНСоюз повинен був одержати всі, редакційно завершені, матеріяли до другого тому Енциклопедії до кінця березня 1964-го року. Це сталося чотири роки пізніше і на це склалося цілий ряд причин, що є поза нашою контролею, як і поза контролею проф. Кубійовича. Початково проф. Кубійович рішив заждати з підготовою матеріялів до виходу 17-го тому Української Радянської Енциклопедії із матеріялами, що відносяться до тих ділянок українознавства, що входять до другого тому нашої Енциклопедії. Це коштувало нам майже два роки часу. Других два роки втрачено через несовісність деяких редакційних співробітників проф. Кубійовича, які мимо всіх просьб і навіть натиску, не додержували слова, по кілька разів ламали свої обіцянки та не виконували перебраного ними добровільно обов'язку щодо підготови матеріялів. Це й було одною з головних причин двократного приїзду проф. Кубійовича до Ню Йорку.

Не всі турботи з підготовою цієї книги вже за нами. Ще залишається справа мап, частинно справа ілюстрацій, справа коректи й індексу та кінцевого оформлення сторінок, але є добрі вигляди на те, що все це буде своєчасно полагоджене та що книга появиться друком згідно з пляном. Тоді вже — як проживемо — здамо повний і докладний звіт із цього одного з найтрудніших і рівночасно найважливіших завдань, що його перебрав на себе та виконав УНСоюз.

Адміністрація, друкарня, експедиція

Люба Лапичак *Анатоль Домарацький*

Крім редакції, на працю і апарат нашого видавництва складається ще адміністрація з книгарнею та друкарня й експедиція. Тільки завдяки кваліфікованості та відданості праці й обов'язкам усіх працівників видавництво УНСоюзу може виконувати ту функцію, яку йому призначено, та грати ту ролю, яку воно виконує. В нашій чи не найбільш справній адміністрації в звітовому часі працювали пані Люба Лапичак, яка завідує адміністрацією, пані Квітка Стецюк, пані Дарія Семеген та пані Олена Гентиш, що була прийнята на місце пані Марії Сташинської, яка відійшла на пенсію. Книгарнею і виданнями завідував, як і в минулих роках, дир. Петро Постолюк. Друкарня й експедиція також в звітовому часі працювала під проводом „майстра на всі руки" Анатоля Домарацького. Крім нього в складальному відділі друкарні працюють: Роман Ференцевич, Євген Гарасимчук, Степан Чума, Ярослав Сидоряк, Северин Сапрун і Микола Попович. На пенсію відійшов Степан Кулик. Метрампажами працюють Володимир Калиновський і Мілян Печіва, допомагає Петро Суховацький. Великою, газетною пресою опікується і на ній працює Теодор Гіль. Книжковою пресою володіє Роман Падковський. Експедиція працює в складі: Володимир Назаревич, Володимир Карий, Захар Гибей і Орест Пітьо.

Закінчення

Недавно, у весняному виданні „Колумбія Джорналізм Рівю" з цього року, Макс Кампелмен твердив, що преса в Америці є — після посту президента країни — наймогутнішою установою. Цій могутності й відповідальності американської преси країна завдячує не тільки „правильні рішення" в хвилинах загрози, але й свій розвиток та свою неперевершену систему.

Подібне можна б, мабуть, сказати про „Свободу" в системі УНСоюзу та в нашій українській суспільності. 75-літня історія „Свободи" переконує, що, запевнивши не тільки дальше існування, але й дальший розвиток „Свободи" та публікацій УНСоюзу є рівнозначне із запевненням розвитку нашої установи та кращого майбутнього нашої громади і нашого народу, яким вона служить 75 років та добро яких є для неї „найвищим законом".

Після звіту ред. А. Драгана відбулася, як згадано раніше, номінація кандидатів на головного контролера, після чого відложено наради о год. 6.20 вечером. Продовження нарад відбувалося о год. 8-ій і на них, як згадано вище обрано Володимира Гірняка на головного контролера.

Другий день нарад

Вівторок, 14-го травня 1968 р.

ТРЕТЯ (РАННЯ) СЕСІЯ

Третя, рання сесія другого дня нарад Головного Уряду розпочалася о год. 9 : 40 ранку. На внесення гол. контролера Івана Геврика схвалено перевести дискусію над звітами всіх членів Екзекутиви разом, а не над поодинокими звітами.

V. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ І ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

В дискусії взяли участь наступні головні урядовці: Степан Куропась, Тарас Шмаґала, Андрій Джула, Степан Гавриш, Марія Демидчук, Анна Чопик, Анна Дубас, Іван Іванчук, Мирон Куропась, Іван Одежинський, д-р Володимир Галан, Марія Душник, Володимир Запаранюк, Дмитро Попадинець, Тарас Шпікула і Олена Олек.

Предметом дискусії та запитів були наступні справи: окремі заходи для активізації жінок, яких число в УНСоюзі є дуже значне; чому не введено точкову систему оцінки організаційних здобутків, яка брала б до уваги не лише число приєднаних членів, але також суму їх забезпечення; який є плян ювілейних святкувань УНС; як поширюється стипендійний плян Канадійської стипендійної високошкільної фундації; чому надруковано звіт з минулорічних нарад аж у вересні; чому в одних окружних зборах беруть участь більше екзекутивних урядовців; чому повторюється той самий матеріял в „Свободі" і в „Віклі"; скільки є випадків залеглих гіпотечних позичок; справа висоти відсотків за ці позички; які є вимоги журналістичних стипендій УНС; чому УНС плянує будову апартаментового дому за урядові гроші, що може потягнути обмеження в користуванні тим домом для цілей УНС; справа повільного росту УНСоюзу; зменшування числа членів у великих відділах і засоби проти цього; незадовільне виконання фільмів про Союзівку; пропозиції Ернст і Ернст щодо забезпеченевих грамот; запізна поява календарів УНС; неточне подання установ, яким признано минулого року пожертви; завдання української катедри на Гарвардському Університеті; спортова діяльність УНСоюзу; які були успіхи поїздки канадійського директора на Захід Канади та її кошти; які секретарі дістали підвишку секретарської винагороди; хто одержує винагороду за нових членів, яких зорганізує спільно секретар і обласний організатор; чому не повідомляється аплікантів про стипендію, які її не дістали; чому не звертається коштів гол. урядовців у зв'язку з участю в окружних нарадах; питання покриття дефіциту у випадку ювілейних святкувань; чому немає точніших справоздань з побуту делеґатів УНС на конвенціях Братських Конґресів; пізне друкування союзових дописів з місць; потреба більшої реклями в канадійській пресі; потреба фахових організаторів; чи передплатникам нашої газети пропонується стати членом УНС; конечність звільнення від плачення вкладок старих членів; спізнене поміщування посмертних згадок по членах; потреба англомовних брошур про УНС.

На поставлені питання та завваги відповіли члени Екзекутиви та головний редактор. Першим дав відповідь гол. предсідник П. Лисогір. На вступі він підкреслив, що передумовою успіху є позитивний підхід до всіх, великих і малих, проблем. Негативний підхід шкодить. Хоч є труднощі, продавати асекурацію це важке заняття, то постійна праця й позитивний підхід до неї принесе перемогу. Зокрема важливий підхід до праці головних урядовців на місцях. Вони повинні бути там провідниками союзового життя та за нього відповідати. Вони повинні помагати екзекутиві у виконуванні її акцій в своїх місцевостях і округах. Наскільки їх праця і завдання вимагатимуть того, головні урядовці одержуть всі засоби для неї, включно до поїздок до місцевостей поза їх осідком. Відносно плянів відмічення 75-річчя в колисці УНС, Пенсильвенії, то для цього є вже плянована нарада з представниками пенсильвенійських округ для намічення пляну, який виконає окремий комітет. Передрук статтей зі „Свободи" в „Віклі" часом потрібне, бо ж є різні читачі обох газет. Редактори вирішують, які статті слід повторити, які ні. Часом мусимо робити це внаслідок вимог наших дописувачів і членів. Маємо коло дванадцять гіпотечних позичок, які не є точно сплачувані. Часом причиною того є вийнятковe положення довжника, як недуга в родині тощо, що на деякий час можна узглянити. Але екзекутива дбає про точне сплачування позичок і в потребі не вагається вступити на шлях замкнення морґеджів. Відносно журналістичних стипендій, то маємо їх дві, обі до висоти 2,000 дол. Ми готові їх уділити студентам журналістики, одинаково тим, які студіюють в коледжі, як і тим, які продовжують студії для вищих наукових ступенів. Маємо вже таких кандидатів. Вимагаємо, щоб вони працювали в нас на вакаціях та щоб після закінчення студій хотіли працювати в нашім видавництві. Якщо б стипендіят перепрацював п'ять років в „Свободі", тоді ми звільнимо його від звороту стипендії, а в противному випадку вимагатимемо її звороту. Проблема будови апартаментового дому за гроші уряду, які є опроцентовані на 3½ відсотків, які мають бути сплачені впродовж сорок років, й то при повнім сто-відсотковім вкладі коштів будови й при ніякім риску УНСоюзу, є дуже корисною для нас, тим більше, що є ще більше користей, які тут немає часу згадувати. Щодо мешканців, які б мали мешкати в такому домі, то звичайно їх принимається на основі довгих лист кандидатів, що дозволяє принимати тільки надійних мешканців. Відносно нашого заповільного зростання, то слід нам будувати відповідний, досвідчений апарат й постійно натискати на збільшення заходів і вложення більше праці й то постійної праці. Поодинокі кампанії не вистачальні, треба безперервної акції. Даємо кращий продукт, як другі й коли здобудемо кращих працівників, успіх буде за нами. Треба оживлювати наші Відділи, один за одним і робити їх продуктивними. Якщо немає продукції, слід пізнати причину і її усунути. Фільм із Союзівки не був роблений одним тягом, але від випадку до випадку, від імпрези до імпрези. Окремий, запляжований фільм коштував би багато. До цього, що маємо, доложимо дальші частини, а саме про спортові імпрези на Союзівці, курси тощо. Подбаємо про кращий фільм. Відносно нашого органу та вимог до нього, то треба взяти до уваги, що члени платять найбільше по три центи за число. Маємо замало передплатників і замалу передплату, щоб могти розвивати наш часопис без ще більших доплат до нього. Як би ми подвоїли членство, подвоїли б також фонди на газету. Відносно Української Катедри на Гарвардському Університеті не слід її розуміти, як центр усіх українознавчих студій. Її завдання ввести наші студії до цього великого й престижового Університету. Наша праця на цьому полі мусить продовжуватися і поза цим університетом. Про спортову діяльність і пляни серед союзової молоді була мова раніше, зокрема в минулорічному звіті, тому тепер менше присвячено їй місця. УНСоюз буде пильно дбати про поширення спортової діяльности в своїх межах. Щодо поїздки канадійського директора на Захід Канади, то її кошт виносив коло 1,200 долярів. В часі поїздки придбав він 54 нових членів, але це не було головною метою поїздки. Нею було будування організаційного апарату, який згодом й постійно дбав би про розбудову УНСоюзу на своєму терені. В часі поїздки відновлено Відділи, знайдено нових організаторів, з якими директор удержує зв'язки і з ними плянує дальшу працю. Є плян нової поїздки в ці віддалені сторони. Підвишку винагороди дістали ті секретарі, які згідно з минулорічною ухвалою Гол. Уряду придбали бодай половину числа членів, визначеного для них, як їх річна квота, та не мали втрати в загальному числі членів в минулому році. Винагороду за нових членів повинен дістати той, хто їх зорганізував. Обласний організатор має навчити секретаря організувати членів, а не з ним постійно, роками ходити організувати тих, яких секретар самий повинен забезпечити. Годі платити двом за цю саму роботу й то без кінця. Секретар є не лише колектором вкладок, але й мусить бути організатором членів. Пропозиція повідомлювання аплікантів, яким відмовлено стипендію, можливо є доброю. Зробимо це. Окружні комітети повинні бути самовистачальними. Тільки у вийняткових випадках допомагаємо їм на конкретні і корисні цілі. Щодо звітування про нашу участь в конвенціях братських конгресів може й слід більше про них писати. Інформаційна служба в Канаді може принести успіхи. Тільки треба дбати про те, щоб секретарі і організатори використали її для конкретної праці і здобутків. Професійних організаторів нам потрібно. Стараємося їх здобути. Може по закінченні війни буде їх легше дістати, евент. з-поміж тих, які дістають наш часопис. Старих віком членів стараємося підпомогти, адже виплачуємо тим, які покінчили 82 рік життя дивіденду у висоті 12-місячної вкладки. Сподіємося, що обнизимо цей вік до 80 р.

З черги заст. гол. предсідника Марія Душник торкнулася активности жіночої комісії, яка досліджує можливість нових заходів для збільшення діяльности членів-жінок. Ця комісія має справоздання, яке буде відчитане. Заходами п. Душник появилися в минулому році статті на жіночі теми, також появилися при співпраці жінок-членів Гол. Уряду три окремі Жіночі Трибуни УНС й ці сторінки будуть продовжуватися. Також будуть продовжуватися досліди над програмою для жінок.

Заст. гол. предсідника Богдан Зорич, відповідаючи на запит відносно Високошкільної Фундації поінформував, що Фундація має вже кругло 175 членів, що за час його співпраці з нею придбано 5,000 дол. готівки, з чого 1,500 дол. відведено до каси Фундації. Стипендійними плянами є дуже зацікавлені численні громадяни з ЗСА. Відносно спізненого друку деяких звітів з окружних зборів, то було таке, що матеріял чекав на появу „Трибуни УНС", бо коли в ній поміщений допис, то він згодом не загубиться, як на сторінках щоденної газети, бо Трибуну зберігають й комплетують. Відносно своєї поїздки на Захід Канади інформує, що поїздка була успішною, бо досі в Західну Канаду УНС майже нічого не інвестував, а там є великий резервуар майбутньої союзової сили. Про поїздку склав раніше в звіті за минулий рік точне справоздання і екзекутива була в часі поїздки і після неї точно інформована про всі подробиці.

Заступник гол. предсідника Володимир Сохан подав наступні вияснення на питання порушені в дискусії над звітами: фірма фахових контрольорів Ернст і Ернст подала напередодні цих нарад цілий ряд своїх завваг і порад, але вже не було часу до нарад їх докладно простудіювати. Все таки можна вже ствердити, що деякі із рекомендацій цієї фірми виглядають непрактичними і тому над ними варто призадуматися. Дискусійною є без сумніву рекомендація цієї фірми, щоб всі блянкети грамот нумерувати вже в часі їх друку, щоб опісля мати повну контролю виданих грамот забезпечення. Рекордовий Відділ вже має введену дуже точну контролю всіх виданих грамот і їхніх дуплікатів, тому що кожна аплікація, а разом з нею картотека і грамота, одержує рівночасно це саме число грамоти і порядкове число члена. Всі вони переходять ряд перевірок декількох осіб, що дає гарантію, що аплікації, картотеки і грамоти одержують тотожні числа. Наперед нумеровані блянкети треба було б час від часу нищити через пороблені помилки при виповнюванні грамот, бо грамоти, це контракти забезпечення, які не сміють мати вимазувань і поправок. Тоді в нумерованих блянкетах були б пропущені числа знищених блянкетів. Так само наперед нумеровані всі блянкети грамот були б непрактичні, коли мова про видачу дуплікатів на місце загублених, чи знищених грамот, бо ці дуплікати мусять мати числа оригіналів. Отже заходила б потреба мати частину блянків без чисел, а це вже заперечило б саму ціль нумерування блянків для тісної контролі всіх виданих грамот. Теперішня контроля виданих грамот запевняє нам точний облік виданих грамот, які дістають, без жадних пропусків у нумеруванні, числа грамот та порядкові числа членів.

Так само докладно ведеться контролю грамот, які присилають секретарі відділів для виплат, чи змін кляси забезпечення. Тоді ці прислані грамоти одержують печатки із написом „виплачена", чи „уневажнена". Можна їх, очевидно теж діркувати як це пропонує фірма Ернст і Ернст але коли йде про можливість помилки, то так само можна помилитися і не подіркувати уневажненої, чи виплаченої грамоти, як і не прибити на ній відповідної печатки.

Фірма Ернст і Ернст звернула нам увагу, що треба вести точний облік членів — грамот по стейтам, відділам і клясам забезпечення. Ця рекомендація є вислідом непорозуміння, бо Рекордовий Відділ веде такий облік кожного місяця і частину його проголошує навіть у місячних звідомленнях. При наступній перевірці Рекордового Відділу обіцяє В. Сохан познайомити контрольорів цієї фірми із цими статистичними книгами обліку стану членства.

На пригадку гол. радних Гелен Олек і Андрія Джули в справі посмертних згадок, поміщуваних у „Свободі", вияснив заст. гол. предсідника В. Сохан, що Рекордовий Відділ не може сам виготовляти таких посмертних згадок, бо не має всіх потрібних для цього даних. Їх немає на аплікаціях, що їх виповняли померлі члени 20, 30 і більше років тому, головно, коли мова про родину померлого члена, яку випадає подати у згадці. В.Сохан заявив, що вкоротці будуть виготовлені блянкети - поштівки для виповнювання на них даних про померлих членів і розсилати їх разом із посмертними листами секретарям відділів. Тоді секретарі виповняли б ці картки і висилали б їх до „Свободи".

З черги гол. секретар Ярослав. Падох дав відповідь на питання, які відносяться до організаційної праці. Точкову систему, запропоновану минулого року гол. радним Тарасом Шмаґалою, введено тільки частинно тому, що в половині року було важко її завертати назад, а позатим якщо б її приняти так, як її запропонував п. Шмаґала, була б небезпека, що число наших нових членів зменшилось би. Коли ми вимагаємо від Відділів, щоб вони виконали свою мінімальну квоту членів, то думаємо таки про членів, хоч і доцінюємо висоту суми забезпечення члена. За проєктом Відділ, який мав би придбати десять членів, міг би приєднати одного члена на 10,000 дол. і в цей спосіб виконати своє зобов'язання на весь рік. Тому, за порозумінням з іншими членами екзекутиви, ми завели нотування висоти сум забезпечення нових членів від 1 липня 1967 р. та висоту суми забезпечення ми вповні узглянили при признанні підвишки секретарям, які виконали свою квоту та не мали втрати в членах. Забезпечення на вищі суми ми, в справі підвишки, зараховували на виконання квоти і покриття втрати в членах. Дальше піти було б некорисним для збільшення членів УНС. Відносно зменшування числа членів значним числом великих Відділів уважає, що на це є подвійна рада: або вимагати, щоб секретарі таких Відділів працювали виключно для УНСоюзу, тобто для свого Відділу, або, щоб обов'язково мали окремого організатора, який працював би для Відділу повний час або бодай стало на половину свого часу. Це вимагало б окремої ухвали Головного Уряду та спеціяльної акції Екзекутиви. Обласні організатори мають спеціяльне завдання допомагати саме таким великим Відділам, але більшости роботи за них не можуть зробити. Є великі Відділи, як наприклад 379-ий, де секретарює п. Михайло Семків, якого Відділ начислює 1,700 членів, а все ж закінчив минулий рік надвишкою членів. Відносно кредиту за нових членів, зорганізованих разом секретарем і обласним організатором, вже відповів гол. предсідник. Можна до його слів додати, що коли секретар виявить при організуванні члена повну активність й тільки прохає про допомогу організатора у трудних випадках, повний кредит, як щодо числа здобутих членів, так і винагороду дістає секретар. А втім кожний випадок слід трактувати окремо. Секретарям слід знати, що обласний організатор дістає платню, а за приєднаних членів не дістає ніякої заплати. Тому, коли вписує на себе членів, то робить це не для свого, але союзового добра. Чи варто повідомляти тих, які не дістали стипендії, є великим питанням. Але коли є така думка гол. урядовців, будемо повідомляти їх про це. Щодо інформативних брошурок про УНСоюз, то можна сказати, що в минулому році ми пішли на великий крок вперед в цій справі. Ми придбали та розіслали Відділам брошурки в англійській мові п.н. „Стань членом УНС", окреме видання американське і канадійське, „Скільки забезпечення треба мати" „Чи Ваша дитина заробить 444,000.00 дол.?" та книжечку про Медікер. Остання брошура п.н. „Забезпеченевий Плян" перекладається і вийде в англомовному виданні. Будемо продовжувати старання про брошурки в обох мовах. Відносно пізного надрукування протоколу минулорічних нарад інформую, що наради закінчилися 26-го травня, отже при кінці місяця, а в червні відбувся тижневий курс на Союзівці для організаторів та секретарів. Підготова курсу та втрата двох тижнів часу на наради й курс вимагали багато праці й часу, щоб виконати залеглі праці в гол. канцелярії, тому я мав змогу щойно 21-го липня 1967 р. віддати до друку протокол. Тому, що точний звіт з нарад був раніше поданий в „Свободі" включно до резолюцій, не думаю, що припізнення появи протоколу принесло шкоду УНСоюзові. Відносно питання, чому на деякі окружні збори прибуває більше гол. урядовців, можна сказати, що це трапляється тільки в більших центрах, де є їх більше, а є обов'язком всіх місцевих урядовців брати участь в місцевих союзових зборах.

З черги гол. редактор Антін Драган дав відповідь на деякі питання. Щодо протоколу нарад заявив, що новий протокол надрукує впродовж двох тижнів після його одержання. Відносно повторювання в „Віклі" статтей поміщених вже в „Свободі" завважує, що це є часто конечним, бо йде про дві різні мови, а тому часто його просять про це спеціяльно, зокрема, коли йде про успіхи нашої молоді, про наших вояків тощо. Але того багато немає. Іноді бувають дописи про менше важні події, а немає про важливі. Це залежне від того, які дописи прийдуть до редакції. Друкуючи допис редакція звичайно перевіряє, чи йде

(Продовження на стор. 6-ій)

V. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ І ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

(Продовження зі стор. 5-ої)

про членів УНС, але це не все є можливим, а тому важко поставити засаду, що газета буде друкувати дописи тільки про членів. Треба, щоб секретарі, як прочитають допис виннотовували собі нові прізвища й старалися тих людей забезпечити в УНСоюзі. Відносно пізної появи Альманахів УНС може сказати, що дуже важко дістати добрі матеріяли до Альманаха, тому приходиться ждати, а до того вакаційний час дуже продовжує редакцію альманаху. Будемо старатися приспішити появу нових альманахів. Посмертні оголошення — це є проблема в собі. Часто приходять неграмотні посмертні вістки, які треба наново писати, а часто дуже пізно й читачам здається, що то редакція їх так довго передержала.

На цьому закінчилася дискусія і відповіді над звітами членів Екзекутиви та гол. редактора й о год. 12 : 45 наради відложено на час обіду до 3 години по полудні. В часі обіду, в якому взяли участь два представники Ферст Нешенел Бенк оф Ню Джерзі, вони з'ясували можливості відступлення частини їх посілості в Джерзі Сити під будову будинку УНСоюзу.

ЧЕТВЕРТА (ПОПОЛУДНЕВА) СЕСІЯ

Сесія почалася о год. 3 : 15 по полудні. На чергу прийшов звіт Головної Контрольної Комісії.

VI. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Голова Комісії, д-р Володимир Галан, склав наступний звіт:

Річна провірка майна і діловодства УНС була проведена Головною Контрольною Комісією в днях 23-го до 31-го березня ц.р. в офісі УНС в Джерзі Сиcті, Н. Дж., та на Союзівці.

Спільні наради Контрольної Комісії з Екзекутивою УНС відбулися в середу, 27-го березня 1968 р.

В контролі взяли участь усі члени Контрольної Комісії, а саме: д-р Володимир Галан — голова; Петро Пуцило — заступник голови; Іван Геврик — український секретар; Іван Іванчук — англійський секретар та І. Ващук — член.

Головна Контрольна Комісія стверджує, що усі цифри, подані головними урядовцями та директором Союзівки, є згідні з записем в книгах.

Для повнішого віддзеркалення фінансового стану і діловодства, Контрольна Комісія подає теж фінансові табелі приготовані фірмою публічних заприсяжених рахунковців.

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ

БАЛЯНС УСЬОГО МАЙНА

СТАН ЧИННИЙ:

Готівка	$ 349,937.55
Морґеджі	8,818,631.72
Бонди й стаки	23,276,527.67
Позички членам	524,025.11
Реальности	547,997.37
Машини друкарні	51,112.25
Разом	$33,568,231.67

СТАН ЗАБОРГОВАНОСТИ:

Фонд Забезпеченевий	$32,882,820.67
Фонд Братський	399,826.48
Фонд Сирітський	145,228.56
Фонд Захисту	94,848.36
Фонд Наглої Потреби	25,508.20
Разом	$33,568,231.67

ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ ДО 31-го ГРУДНЯ 1967 РОКУ

Майно УНСоюзу 31-го грудня 1967 року	$33,568,231.67
Майно УНСоюзу 31-го рудня 1966 року	32,159,524.54
Приріст майна за рік 1967	$ 1,408,707.13

ПРИБУТОК

З місячних вкладк від членів	$2,697,194.16
Відсотки від бондів	847,917.37
Відсотки від морґеджів	496,531.77
Прибуток від друкарні й книгарні	323,455.18
Прибуток від реальности в Керґонксон, Н.Й.	279,013.32
Чинш від реальности в Джерзі Сиcті, Н.Дж.	24,000.00
Відсотки від членських позичок	19,457.06
Зворот коштів при морґеджових інвестиціях	11,835.00
Перенос посм. виплат до Сирітського фонду	6,344.76
Зворот за реасекурацію	6,280.00
Надвишка при сплачених бондах	2,701.87
Виплати на заплату податків морґ. інвест.	3,700.52
Відсотки від банків	1,596.23
Пожертви на Фонд Наглої Потреби	1,533.63
Дивіденда від стаків	1,216.66
З переносу резерви при зміні кляси забез.	1,162.03
Зиск при продажі бондів	155.77
Зворот позички до Народного Фонду	27.00
Разом прибуло	$4,724,122.33

ІНВЕСТИЦІЇ

Сплачені Бонди	$1,357,054.72
Сплачені Морґеджі	1,056,359.13
Сплачені позички членів	77,849.43
Сплачені Стаки	10,000.00
Разом від інвестицій	$2,501,263.28

ВИДАТКИ

Виплати з фонду забезпеченевого

Виплати посмертних запомог	$ 624,270.83
Акцидентові посмертні виплати	13,500.00
Інші виплати з забезпеченевого фонду	2,308,640.21
Разом	$2,946,411.04

Виплати з фонду братського

Виплати запомог членам	$ 43,070.00
Річні й надзвичайні наради Гол. Уряду	19,212.45
Виплати на народні цілі й спорт	14,875.00
Стипендії студентам	2,723.00
Разом	$ 79,880.45

Головна Контрольна Комісія УНС. Сидять (зліва): заст. голови мґр. Іван Геврик і голова д-р Володимир Галан. Стоять (зліва): Володимир Гірняк та секретарі Іван В. Іванчук і інж. Іван Ващук.

Виплати з фонду Сирітського

Виплачено посмертних запомог	$ 5,983.47

Виплати з фонду Захисту

Виплачено на реальностях в Керґонксон	$ 283,140.24
Разом розходів було	$3,315,415.20

ІНВЕСТИЦІЇ

Інвестовано в бондах	$2,613,680.96
Інвестовано в морґеджах	1,138,804.00
Позички членам на підклад грамот	116,056.11
Закуплено машин до друкарні	24,341.56
Збільшено вартість реальности в Керґонксон	4,435.50
Разом інвестовано	$3,897,318.13

ГРОШІ УЛЬОКОВАНІ В СЛІДУЮЧИХ БАНКАХ 31-го ГРУДНЯ 1967 РОКУ

Bankers Trust Company, New York, N.Y.	$ 28,461.10
Canadian Imperial Bank of Comerce, Toronto, Canada	15,903.67
Commercial Trust Company, Jersey City, N.J.	33,249.10
Ellenville National Bank, Ellenville, N.Y.	6,871.69
First National Bank of Jersey City, N.J.	22,747.51
Hudson County National Bank, Jersey City, N.J.	11,326.11
Irving Trust Company, New York, N.Y.	23,684.42
Kerhonskon Nationay Bank, Kerhonkson, N.Y.	3,748.69
Morgan Guaraty Trust Co., New York, N.Y.	8,561.51
Royal Bank of Canada, Toronto, Canada	25,065.17
Union County Trust Co., Elizabeth, N.J.	8,446.05
Morgan Guaranty Trust Co., New York, N.Y.	49,534.05
Total deposits not on interest	$237,599.07

Deposits, Interest Bearing

Parma Savings Co. of Cleveland, Ohio	$ 12,338.48
Royal Bank of Canada, Toronto, Ont.	100,000.00
Total deposists	$349,937.55

Preferred Stocks

Trident Savings and Loan Ass'n, Newark, N.J.	10,000.00
Ukrainian Savings & Loan Ass'n, Philadelphia	10,000.00
Total	$20,000.00

STATEMENTS OF FINANCIAL CONDITION UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Admitted Assets — Note A

	December 31, 1967	December 31, 1966
Bonds — Note B (market or redemption value $18,562,081.22 and $18,637,832.03)		
Government, state and municipal	$ 4,266,385.24	$ 4,520,195.24
Government agencies and authorities	359,265.70	487,263.46
Public utility	17,249,389.46	15,767,903.89
Railroad	188,521.86	188,580.90
Industrial	1,192,965.41	1,043,530.05
	$23,256,527.67	$22,007,473.54
Stocks — investments in savings and loan association	20,000.00	30,000.00
Mortgage loans on real estate	8,818,631.72	8,736,186.85
Real estate and equipment — at cost, less allowance for depreciation	51,884.80	55,106.00
Certificate loans	524,025.11	485,818.43
Cash	349,937.55	314,275.88
Premiums deferred and uncollected	48,502.80	44,989.88
Interest due and accrued	318,976.41	284,988.62
	$33,388,486.06	$31,958,839.20

Liabilities and Unassigned Surplus

	1967	1966
Certificate reserves — Note C	$23,591,313.30	$22,598,494.68
Premiums received in advance	472,128.56	429,207.78
Mandatory securities valuation reserve	230,894,15	217,272.51
Accrued expenses and other liabilities	114,559.47	87,623.65
Refunds to members payable in following year	394,000.00	383,000.00
Net adjustment in assets and liabilities due to Canadian exchange rate	104,889.21	99,232.11
Amounts held in trust for beneficiaries	120,211.94	118,522.89
	25,027,996.63	23,933,353.62
Unassigned surplus	8,360,489.43	8,025,485.58
	$33,388,486.06	$31,958,839.20

STATEMENTS OF OPERATIONS AND UNASSIGNED SURPLUS

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

	December 31, 1967	December 31, 1966
Premiums and other considerations on insurance certificates	$2,650,548.25	$2,614,752.95
Net investment income	1,320,034.35	1,255,583.77
Net gain (loss) on Svoboda operations	(1,530.67)	104.91
Other income	23,440.91	14,712.26
	3,922,492.84	3,885,153.89
Deduct:		
Contractual payments made to members and beneficiaries	1,417,768.15	1,393,351.97
Increase in reserves required to guarantee contractual obligations to members and beneficiaries	958,212.00	776,768.00
Expenses for fraternal and general insurance operations	513,065.02	641,486.92
Commissions on premium considerations	257,914.79	263,245.55
Voluntary payments to indigent members	43,070.00	44,505.00
Other expenses	38,800.42	30,566.07
	3,228,830.38	3,149,923.51
NET GAIN BEFORE SURPLUS REFUNDS TO MEMBERS	763,662.46	735,230.38
Surplus refunds to members	391,880.52	380,996.57
NET GAIN FROM OPERATIONS	371,781.94	354,233.81
Add:		
Balance of unassigned surplus at beginning of year	8,025,485.58	7,736,965.78
	8,397,267.52	8,091,199.59
Deduct:		
Net capital losses	15,061.10	12,165.66
Increase in non-admitted assets	8,095.35	5,996.59
Increase in mandatory securities valuation reserve	13,621.64	47,551.76
	36,778.09	65,714.01
BALANCE OF UNASSIGNED SURPLUS AT END OF YEAR	$8,360,489.43	$8,025,485.58

STATEMENTS OF NET INVESTMENT INCOME

	December 31, 1967	December 31, 1966
Investment income:		
Interest on bonds	$ 865,668.62	$ 804,312.58
Interest on mortgage loans	499,731.92	475,725.82
Real estate income:		
Kerhonkson	279,013.32	290,119.95
Jersey City	24,000.00	24,000.00
	303,013,32	314,119.95
Interest on certificate loans	19,868.81	19,049.73
Dividends on stocks — savings and loan associations	1,216.66	1,306.25
Interest on bank deposits	2,127.57	1,554.33
Total income	1,691,626.90	1,616,068.66
Expenses:		
Real estate expense:		
Kerhonkson	282,258.47	274,569.74
Jersey City	21,358.69	15,194.19
	303,617.16	289,763.93
Salaries and wages	40,735.58	36,190.60
Collection and bank service charges	4,863.03	6,135.72
Travel	4,060.15	4,162.90
Postage, telephone and telegraph	2,012.33	1,879.50
Payroll taxes	1,167.70	1,229.89
Miscellaneous	470.00	1,941.26
Depreciation on real estate	14,666.60	19,181.09
Total expenses	371,592.55	360,484.89
Net Investment Income	$1,320,034.35	$1,255,583.77

STATEMENTS OF EXPENSES FOR FRATERNAL AND GENERAL INSURANCE OPERATIONS

	December 31, 1967	December 31, 1966
Salaries and wages	$145,982.83	$143,765.65
Payments to Svoboda for subscriptions	135,400.00	130,200.00
Printing and stationary	47,172.74	25,735.88
Travel	21,315.76	21,855.30
Rent	12,000.00	12,000.00
Donations	17,598.00	15,264.00
Field expense allowances	20,376.76	20,010.99
Expenses of Supreme Lodge meetings & convention (1966)	18,212.45	187,820.26
Postage, telephone and tlegraph	10,241.84	9,263.09
State insurance department fees	10,735.00	522.00
Rental of equipment	2,748.54	3,317.60
Actuariel, auditing and statistical service fees	15,041.67	12,897.03
Cost of furniture and fixtures	7,211.85	3,703.60
Payroll taxes	6,850.74	6,735.38
Medical examination fees	4,436.28	4,579.13
Provincial insurance department fees	958.13	5,445.58
Advertising	4,226.50	7,630.57
Sundry general expense — net	3,698.38	1,695.12
Expense of Canadian office	414.11	2,999.76
Insurance	2,845.07	2,828.78
Field conferences	5,544.46	4,464.21
Insured benefit plans and pensions for employees	11,525.23	5,914.28
Books and periodicals		
Bureau and association dues	575.95	523.84
Athletics	806.18	800.58
Lodge supplies	2,250.46	1,884.83
Collection and bank service charges	8,455.23	7,354.21
Canadian tax on insurance premiums	390.75	911.82
	1,355.11	1,363.43
	$513,065.02	$641,486.92

РЕАЛЬНОСТІ:

а) Провірку від 1-го січня до 31-го грудня 1967 р. переведено в приміщенні головної Канцелярії в Джерзі Сити і в бюрі Союзівки в днях від 25 до 30 березня 1967 р.

Реальності в Джерзі Сити — це два будинки, в яких приміщується Головна Канцелярія Укр. Народного Союзу та Видавництво „Свобода".

а) Книжкова вартість цих реальностей на день 31-го

грудня 1966 р. виносила суму	$48,000.00
в звітовому році їх амортизовано на суму	1,800.00
на день 31. грудня 1967 р. вони становили суму	$46,200.00

б) Рахунок приходів і витрат за 1966 рік:

Прибутки в звітовому році осягнули суму	$24,000.00
Оперативні витрати виносили	20,476.92
Амортизація	1,800.00
Чистий прибуток	1,723.08
Разом	$24,000.00

б) Реальності в Керґонксоні, Н.Й.

1. Балянс на день 31. грудня 1966 року:

а) Площа, будинки, басейни та кошти ремодернізації	$ 920,264.50
б) Інвентар	147,649.90
Разом	$1,067,914.40
Зобов'язання і прибуток:	
а) Книжкова вартість Союзівки	$ 506,262.55
б) Непокриті зобов'язання (суми відп. Союз.)	261,232.01
в) Чистий прибуток від початку її існування	300,419.84
Разом	$1,067,914.40

РАХУНОК ЗИСКІВ І ВИТРАТ

за час від 1-го січня до 31-го грудня 1967 р.

а) Прибутки в звітовому році становили	$ 279,013.32
б) Витрати	270,519.42
в) Чистий прибуток виказав суму	$ 8,493.90

БІЛЯНС

на день 31-го грудня 1967 року

Майно:

а) Площа, будинки, басейни, кошти ремодернізації	$ 928,665.92
б) Інвентар	160,270.72
РАЗОМ	$1,088,936.64

Зобов'язання і прибуток:

а) Книжкова вартість Союзівки	$ 501,797.37
б) Непокриті зобов'язання — відписані суми	278,225.53
в) Р-к чистого прибутку від початку її існування	308,913.74
РАЗОМ	$1,088,936.64

STATEMENTS OF OPERATIONS — KERHONKSON

	Year ended December 31, 1967	Year ended December 31, 1966
Income:		
Rooms	$152,316.42	$151,777.98
Food	20,298.78	28,787.60
Main bar and service bar	46,660.87	49,015.55
Gift shop	18,153.48	18,559.18
Snack bar	11,794.03	13,381.13
Cultural courses	7,780.00	5,265.00
Campers' fees	9,400.13	8,343.34
Gate fees	4,693.50	5,321.00
Soft drink income		
Telephone, movie and vending	1,513.30	1,104.63
machine income	1,289.66	1,531.45
Miscellaneous	5,113.15	7,033.09
	279,013.32	290,119.95
Expenses:		
Wages	80,033.78	71,901.30
Food	50,356.00	56,604.56
Bar and beverages	19,850.46	20,458.46
F_urniture and equipment	12,620.82	12,699.11
Maintenance and repairs	14,339.39	10,312.20
Light, heat and power	13,887.28	16,601.65
Gift shop	14,205.32	14,475.47
Kitchen and dining room supplies	5,844.78	4,152.03
Housekeeping	8,933.77	9,742.23
Snack bar	7,731.58	7,984.61
Transportation	3,651.49	3,575.27
Real estate taxes	14,871.45	10,025.03
Insurance	9,167.80	8,281.87
Payroll taxes	7,369.10	6,296.78
Services and entertainment	6,510.77	6,899.65
Telephone	1,802.27	2,052.82
Postage and office expenses	869.05	1,745.96
Refund of rent, etc.	796.03	1,455.81
Advertising	1,706.87	2,453.39
Legal	881.50	602.20
Miscellaneous	6,828.96	6,249.34
	282,258.47	247,569.74
Net Gain (Loss) on Kerhonkson operations — Note	($ 3,245.15)	$ 15,550.21

Note — Exclusive of provisions for depreciation aggregating $12,866.60 and $12,981.09 for 1967 and 1966 respectively charged to net investment income.

ВИКАЗ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ"

	1966	1967
Члени УНС	14,248	13,962
Передплатники	1,976	2,115
Жінки і Мол. Деп.	982	1,159
Кольпортаж	405	383
„Майбутні"	10	26
„Гратіс"	306	332
„В'єтнамці"	74	74
Разом	17,927	18,051
„Віклі"	431 (з того 24 Канада)	345 (з того 31 Канада)

(Продовження в наступному числі)

Загальні збори Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку, Віддія УККА, 25-го травня відбув Звичайні Загальні Збори, які відкрив голова мец. Р. Гуглевич, та на яких провів молитву о. д-р Вол. Ковалик.

На 66 дійсних членів-організацій прибули представники з відповідними повновластями від 43 організацій і товариств в числі 57.

Зборами керувала Президія в складі адв. Роман Олесницький — голова, п-ні І. Бенцаль — заступник та інж. Іван Гурик — секретар. До почесної Президії запрошено о. д-ра Вол. Ковалика, мгра Івана Базарка та д-ра Я. Падоха.

Після прийняття програми зборів, обрано комісії: номінаційну в складі п-ні К. Пелешок — голова, мгр. Ів. Базарко — заст. та д-р О. Соколишин — писар; мандатну верифікаційну: д-р Василь Палідвор, мец. Богдан Ластовецький та дир. Р. Крупка.

За уступаючу управу звітував голова мец. Р. Гуглевич, вказуючи на пороблену працю, стан членства в Об'єднанім Комітеті, його відношення до УККА та його низових членів. До Комітету належать організації з Манггеттену, Бронксу, частинно з Бруклину ,де існує окремий Відділ УККА та Асторії. Найбільше до Комітету належать Відділи УНС, аж 13, 5 Відділів „Провидіння", по два від Робітничого Союзу та Народної Помочі. З жіночих найбільша кількість походять від Союзу Українок Америки. Разом активних 66 членів. Між ними Комітет держав зв'язок, координував працю і пророби певну роботу про яку писалося в нашій пресі.

До основних завдань комітету належало вести співпрацю з нашими церквами, зокрема з парохією св. Юра, від якої голова все знаходив підерджку. Завжди Комітет знаходив співпрацю з низовими клітинами. Співпраця з УККА в улаштуванню Світового Конгресу Вільних Українців є вже задокументована, як також співпраця з НТШ, з яким спільно рікрічно влаштовується Академію в честь Тараса Шевченка.

Окрему подяку висловив голова о. деканові Андрушкову з Бруклина за його зв'язок з Преосвященним Кир Иосифом Шмондюком, який прибув на наші святкування ювілею Ів. Франка та на відзначення 50-річчя Самостійности і 49-річчя Соборности Української Держави.

Подякував покійному вже о. прот. митр. Левові Весоловському з Православної церкви св. Володимира, який довгі роки співпрацював з Комітетом. Завдяки співпраці організацій покращала збірка УККА на Український Народний Фонд, і Комітет здобув перше місце в Америці.

Про стан фінансів звітував касир Лев Пришляк, який вказав, що від 18-го червня 1966 по 30 грудня 1967 р. приходів було 4.662.-92, витрат 4.331.29 і в касі осталась з сальдом з попередної каденції сума 1.129.54 дол.

Після звітів попрошено до слова представника УККА д-ра Яр. Падоха, який передав Грамоту подяки від УККА Відділові за збірку Укр. Нар. Фонду в сумі 17.-562 дол. Користаючи з слова вказав він на ту велику роботу для справи Визволення України, яку веде УККА в Америці.

За Контрольну Комісію звітував д-р Вол. Несторчук, який поставив внесок на уділення абсолюторії.

Від Товариського Суду звітував інсп. Ів. Василишин, який заявив, що Суд не мав жадних справ.

Після того розпочато дискусію, в якій забирали слово Гр. Яремчук, д-р Василь Палідвор, д-р Ол. Соколишин, пні Ів. Бенцаль, Тиміш Шевчук, пні Ярош, інж. В. Базилевський , інсп. І. Василишин, рад. Б. Ластовецький й інші. Всім відповідав голова Р. Гуглевич.

Про конечність зорганізованого виїзду до Вашингтону на відзначення 50річчя Державної Самостійности України та про збірку Нар. Фонду УККА говорив Дир. Канцелярії УККА мгр. Іван Базарко. Приступлено до вибору нової Управи. Від імени Номінаційної Комісії список управи прочитала п-ні К. Пелешок :голова — мец. Р. Гуглевич, кандидатуру якого оваційно прийняли оплесками всі присутні. На заступників запропоновано: мгр. Ів. Базарка. п-ні Катрю Пелешок та адв. Іван Флис. Слідував вибір членів управи: секретарі, — англомовний п-ні Іванна Бенцаль, для української мови д-р Семен Федюк і Степан Чума, скарбник — Михайло Салдан, преса і інформації — д-р Ол. Соколишин, мистецький референт д-р Ігор Соневицький, культурно-освітній реф. — д-р Софія Карпінська, імпрезовий — д-р Вас. Палідвор, реф. Нар. Фонду УККА — д-р Вас. Вишиваний, зв'язків з урядовими чинниками міста — адв. В. Стек, організаційний реф. Лев Куделя, реф. збірок п-ні Ст. Бартко, реф. пропаґанди — Ст. Шепарович, реф. оформлення сцен на імпрези — Тиміш Шевчук та С. Вінтонюк, господар — Лаврентій Барицький, архівар — П. Гой, реф. молоді — Мих. Юзенів. На членів управи: Лев Пришляк, інж. Юліян Фриз, інж. Вол. Базилевський, ред. Олекса Калинник, Мих. Гузар, Іван Малець та Микола Турецький. До Контрольної Комісії на голову — інж. Р. Гойдиша, на секретара — Михайла Шпонтака та членів — д-р Вол. Несторчука, Миколу Ганущака та дир Р. Крупку. До Товариського Суду д-р Іван Козак, рад. Б. Ластовецький та Гнат Марчак.

Окремою точкою програми було обговорення справи репрезентаційного українського дому в Ню Йорку, яку зреферував голова, вказуючи, що всі організації потребують репрезентаційного українського дому в метрополії вільного світу. Конвенції УНС доручали Гол. Урядові УНС перенести осідок УНС до Ню Йорку. Народний Дім в Ню Йорку теж думає про будову кращого приміщення. Тому треба спільно до цього взятися, бо громада витрачає річно 100 тис. дол., які ідуть в чужі руки.

Дискусії забрали слово численні присутні і в результаті доручено управі вибрати окрему комісію, переговорити з всіма інтересантами в цій справі і скликати віче для зреферування громаді справи потреби репрезентаційного українського дому в Ню Йорку.

В біжучих справах порушено збіркову акцію на Укр. Нар. Фонд УККА, яку слід збільшити до 25 тис. річно і з проценту збірки можна мати навіть платного урядовця який би полагоджував поточні справи.

Порушено справу імпрез, відзначення 50-річчя Листопадового Чину та 50 річчя Соборности Українських Земель, Тижня Поневолених Націй, підтримку дій УККА та розповсюдження англомовних видань УККА, які ширять правду про Україну у вільному світі.

Висловлено признання УККА за переведення СКВУ в Ню Йорку, за участь в Міжнародній Конференції Прав Людини в Тегерані та за переведення Тижня Поневолених Націй, як також Вашингтонської імпрези 50-річчя Української Національної Революції та 50-річчя проголошення Самостійности Української Держави.

Після вичерпання порядку нарад голова закрив збори, подякував всім присутнім за участь та попросив о. д-р. Вол. Ковалика ЧСВВ провести на закінчення молитву.

Д-р Ол. Соколишин
інформ. референт

75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ" В БОСТОНІ

Відділ 238 УНСоюзу в Бостоні відзначив 75-ліття „Свободи". Між присутніми були слідуючі особи: в першому ряді: Анна Чопик — головна радна УНС, Анна Ремік — секретарка Відділу 238, Олена Олек — головна радна УНС. В другому ряді: Василь Міґован — предсідник 238 Відділу, Данило Бортник — містопредсідник, Фред Дейвід — заст. касира, о. Мирон Пахолок — парох Української Православної Церкви св. Андрія, Дмитро Николенко — рекордовий секретар, Андрей Джула — головний радний УНС, Григорій Гриценко — касир 238 Відділу.

Вунсакет, Р. Ай.

60-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРОХІЇ СВ. МИХАЇЛА

Одинока Українська Католицька Парохія в стейті Ровд Айленд відзначила 60-річчя свого існування. Місцевий парох о. Іван Мак протягом п'ятьох місяців вложив багато праці, щоб приготовити це велике торжество. Піднеслий духовий настрій панував серед вірних і гостей, що зібралися 30 червня на це велике свято. Торжественно Владику Кир Иосифа Шмондюка процесійно в супроводі духовенства й вірних впроваджено до церкви. Пан Волтер Грошевий привітав Владику символічно хлібом і сіллю.

Торжественну Літургію відправив Владика в асисті чотирьох священиків: оо. Дереша, Назаревича, Осташа, Курила. Співав місцевий хор. Парох церкви о. Іван Мак виголосив зворушливу проповідь, вітаючи й дякуючи Владиці за участь цьому торжестві.

По Службі Божій в залі Абасадор Клюбу відбувся бенкет, який відкрив тостмайстер інж. Богдан Лехман. Діти парохії привітали Владику українською мовою. Талановитий декляматор Андрій Коропей гарно виголосив вірш, а Юля Ключковська вручила Владиці китицю квітів.

За головним столом засіли Стемфордський Владика Кир Иосиф, Всечесніші отці, мейор міста о. Люсієр, стейтовий репрезентант п. Орест Чагарин та піонери п. Іван Василишин і п. Катерина Гайковий. Під час бенкету виголосив промову д-р Осип Коропей, о. Іван Мяк, та мейор міста п. Люсієр. Владика Кир Иосиф виголосив глибоко змістову промову в українській мові. Кілька хвилин пізніше Владика, провівши молитву, залишив бенкет, щоб повернутися до Стемфорду.

Промова Владики викликала велике схвилювання серед парохіян і гостей бенкету. Ще в 1964 році були намагання впровадити англійську мову в цій парохії. Були голоси серед учасників бенкету, чи не варта нашому Стемфордському Владиці застановитися, як впровадити українську мову в наші Богослуження, а не англійську...

Так закінчено святкування 60-річчя Української Католицької Парохії у Вунсакеті, Р. Ай. з приреченням у серцях, що наша Церква є тісно зв'язана з нашим народом і на майбутнє залишиться українською.

Д-р Еміль Клюфас

Філядельфія, Па.

ВИЙШОВ ЗБІРНИК „50-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ"

У Філядельфії на відзначення Золотого Ювілею заснування місцевого товариства Українська Громада, створеного в 1917 році, вийшов збірник „1917 — 1967, 50-ліття Української Громади". Тексти статей та ілюстрації в ньому займають 86 стор., крім того, є багато фірмових оголошень - привітів. Обкладинку зладила Богданна Казанівська, до складу редакції збірника входили пп. О. Бакай, д-р І. Скальчук, Б. Казанівський, М. Петрів, Д. Матковський. У збірнику, крім слова-привіту голови „Української Громади" п. Василя Титанича, опубліковано „Нарис історії Громади", розповідь про діяльність гуртків при „Українській Громаді", О. Лисяк дав чималу й важливу хроніку, ілюстровану сценами з вистав Театру у П'ятницю, яку варто б видати окрему з огляду на 5-ліття діяльности єдиного постійного театру в ЗСА, що час до часу виступає в безкоштовно переданій „Українською Громадою" залі при 23 вулиці; є спогад про відомий хор „Ватру", розповідь про Пост Ветеранів ч.2, про Позичково-Будівельне Т-во при Українській Громаді та ін. ювілейні матеріяли.

Збірник цікаво документує тяглість і живучість українського мистецького життя в тому місті. Так, напр., довідуємось, що після хору „Ватра" — з його співаків постав відомий мішаний хор „Кобзар"; що довгі роки при Українській Громаді діяв аматорський театральний гурток ім. Т. Шевченка, аж прибули актори з повоєнної Німеччини і з ініціятиви реж. Володимира Шашаровського та за підтримкою Української Громади постав сталий Театр у П'ятницю. Про історію „Молодої Просвіти" при Громаді розповідає в збірнику Волод. Мацьків, тепло згадуючи при тому сл.п. інж. Володимира Татомира, довголітнього керівника „Молодої Просвіти", яка, до речі, нараховує тепер понад 4,000 українських книжок, п-і Ольгу Селезінку — організатора гуртка мистецького слова та ін. Збірник є важливим документом праці Української Громади впродовж 50 років у Філядельфії.

(Р. С.)

Дітройт. Мич.

РЕЛІГІЙНИЙ КОНЦЕРТ ШКІЛ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ

Концерт релігійної музики у століття канонізації св. Иосафата (1867-1967) відбувся в Дітройті 31-го березня у великій залі з участю хору й оркестри понад 4 сотень дітей і юнаків Української Вищої Школи Непорочного Зачаття, та Української Парохіяльної Школи.

Концерт був блискучим успіхом не тільки організаторів ювілейного свята обох католицьких парохій у Гемтремку і Воррені, але в першій мірі проф. музики і співу Б. Сарамаґи. Подивугідна дисципліна малих хористів і членів оркестри викликала одушевлення численної публіки, яка виповнила залю на 1500 місць. Краса виконання декорацій сцени та зразковий лад великої групи виконавців потверджує думку багатьох мислителів, що мистецтво є найвищим порядкуючим чинником нації. Слухачі високо оцінили вклад праці в цей концерт оо. Василіян, мистецьке виконання і композицію цілости проф. Б. Сарамаґи. Доповнювало високий рівень концерту оформлення сцени, виконане мистцем Едвардом Козаком.

Моє знання музичного мистецтва невелике, тому ці рядки є тільки враженням, яке я відбирав, слухаючи відомих цирковних пісень композицій А. Гнатишина, Б. Сарамаґи, Веделя, збірних декламацій та рецитацій учнів Вищої Школи. Особливе враження зробив танок малих дівчаток, хореографічний твір п. Уляни Кунинської.

Після вступних пісень(„До Иосифата нині" і „Величання св. Иосифатові", муз. А. Гнатишина) та деклямацій з вимків поеми О. Галичанки (виконали учні Вищої Школи М. Долинюк, Б. Фоборчук , П. Савчин і Ю. Янчишин) о. д-р В. Гавліч відчитав доповідь про життя і значення св. Иосифата для історії церкви і нашого народу.Хор і оркестра виконали твір А. Веделя „Покаяння"; згідно з тогочасним стилем українського барокко в усх родах мистецтва, величавість композиції переплiталася з легкими мелодіями радісного світу, які ще більш підвищували достойність і релігійний змисл цілости. Слідували декляманії поезії с. Міріям ЧСВВ у виконанні учнів Парохіяльної Школи (В. Дудун, О. Дужа, Р. Величковський, М. Король, Б. Захарій), композиція Б. Сарамаґи „У поклін св. Иосифатові", збірні деклямації та на закінчення першої частини молитва композиції С. Гулак - Артемовського „Владико неба і землі", під час якої група дітей стояла навколішках у молитовній поставі.

Друга частина складалася тільки з двох точок, першою була кантата „У тіні Хреста" скомпонована для мішаного хору в супроводі оркестри Ця грандіозна композиція Б. Сарамаґи відтворювала життя Ісуса Христа на основі біблійних текстів з музикою мотивів церковних пісень, та елементами творчости українських і чужих композиторів. До твору включено рецитації, у виконанні учнів Вищої Школи Ю. Барана і А. Щербія. Композиція Б. Сарамаґи відзначається динамікою, та високо - драматичним напруженням, зосібна у трагізмі життя Спасителя. Цілість твору викликала могутнє враження у слухачів і помітно було, що й виконавці твору переживали його зі зворушенням.

Закінчення концерту творила молитовна кантата „Вірую" з мішаним хором і оркестрою, композиції Б. Сарамаґи.

Публіка гаряче висловлювала свою вдячність виконавцям і композиторові за високу мистецьку творчість проф. Б. Сарамаґи, за зразкове відтворення малим виконавцям, нашій молоді, за культурний рівень вечора, за величезну працю учителів, отців Василіян і сестер Василіянок. Про рівень мистецького слова, деклямацій, і рецитацій подбали професори І. Воднарук. О. Михалович та Б. Сарамаґа, який був дириґентом концерту.

Незвичайний успіх концерту треба завдячувати мистецьким та організаційним осягненням проф. Б. Сарамаґи, його ентузіязмові, його тецтва, його відданості справідданості справам рідної культури.

Юрій Тис

ІСПИТ ЗРІЛОСТИ

Рідна Школа при УККА в Боффало дала можливість 12-ій клясі, яка мала 5 учнів, закінчити курси українознавства кінцевим іспитом зрілости (матура). Іспит відбувався в двох днях — в суботу 8 червня — письмовий і в суботу 15 червня — усний. Іспит здали всі 5 кандидатів, а саме: Марта Гаврилюк, Михайло Душенко. Марта Перейма, Ігор Троян і Богдан Чмола.

Якщо йдеться про оцінки, вони були (загальний вислід): відмінно 1; дуже добре 2; добре 1 і достатньо 1.

Цьогорічна матура — це вже п'ята з черги за час існування курсів українознавства в Боффало.

Члени Іспитової Комісії — затвердженої Шкільною Радою УКК: о. Андрій Стасюк — голова, дир. Меч. Ганицька — м. голова, о. Мирослав Самотовка — член, проф. Осип Залеський — екзаменатор з географії і культури, д-р Мих. Лоза — екзаменатор з мови, літератури і історії.

М. Л.

У НЮ ЙОРКУ МАСОВО ВІДЗНАЧИЛИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

на висоті 72-ої вулиці. В поході йшли представники різних поневолених націй, від українців, група яких була найбільш чисельна, до представників Тибету. Багато учасників різних груп були в народних строях. У Богослуженні й поході взяли участь 100 сумівців в уніформах, частина з яких прибула спеціяльно автобусом із Оселі СУМА в Елленвіл. Для транспортових видатків п. М .Шпонтак з ПАБНА, провів перед тим збірку, що за один день дала понад $150. Демонстранти несли транспаренти з написами: „Свободу всім поневоленим націям", „Права Людини — для всіх народів", „Москва — ворог вільного світу" й ін. В поході брали також організовану участь, із своїми прапорами Українські Ветерани, пані з ОЖ ООЧСУ і з СУА, „Консервативна партія Вест-сайд", „Челса консервативний Клюб" та ін. В українській групі йшли, крім головного організатора п. М. Шпонтака, який дав інтерв'ю біля св. Патрика для „Н. И. Таймсу", „Дейлі Нюз" та для телевізійних каналів ч. 2. і ч. 5, як і д-р Вол. Душник з дружиною, — громадські діячі: мґр Р. Гуглевич, мґр. Іван Базарко, Л. Футала, д-р О. Соколишин, К. Василик та ін. Мітинґ у Центральному Парку відкрив, в присутності біля 1 000 учасників і глядачів, д-р І. Дочев на сцені, прикрашеній національними прапорами 29 поневолених країн, в тому й Сх. Німеччини, Тибету, Північного В'єтнаму й Північної Кореї, Куби та ін. Після відспівання американського гимну, з промовою виступив голова Комітету Поневолених Націй, суддя з Ню Йорку, Меттью Трой, який, між ін., ствердив, що „більше й більше американців розуміють і починають демонструвати свої симпатії до поневолених націй". Він згадав про події в Чехо-Словаччині, Румунії, Україні та ін. країнах, де ставлять спротив комунізму і підкреслив, що уряд ЗСА ніколи не відмовиться від визнання принципу самовизначення й державности усіх народів світу. Його промову, як і конґресмена Лестера Волф, фінансиста й організатора „Паради Льояльности" в Ню Йорку Пітера Гоґена й ін. промовців, не раз переривали присутні гучними оплесками.

У концертовій частині виступали естонська танцювальна група з показом народних танців, молода естонська співачка п-а Олвек, азербайджанська танцювальна група в супроводі національного інструменту, а на закінчення з великим успіхом, хоч і після надто довгого очікування — Танцювальна група СУМ „Верховинці" під мистецьким керівництвом хореографа Олега Ґендзи, в супроводі мандоліста і піяніста — Т. Левицького та Ф. Матюка. Під час концерту хтось із молоді підпалив червоний прапор, але поліція втрутилась і погасила його, щоб не відвертати уваги тисячної маси від концертової точки — виступу молодої здібної естонської співачки.

Під час концерту, як і перед Богослуженням у катедрі св. Патрика були ввесь час присутні представники різних пресових агенцій, „Ню Йорк Таймс-у", „Дейлі Нюз", а увечорі того ж дня на каналах 2 і 5 були показані короткі репортажі з цього нового і масового виявy підтримки поневолених націй. „Ню Йорк Таймс" з 15 липня помістив звіт кореспондента під заг. „Представники поневолених країн протестували". Переповівши коротко про демонстрацію та її суть, газета зацитувала слова з промови конгресмена Л. Волфа, демократа з повіту Насав, Н.Й.: „Всюди люди дивляться на Америку, як на бастіон свободи. Я закликаю Совєтський Союз і китайський материк — не приховувати голосів протесту, закликаю їх реаґувати на домагання права на самовизначення". Газета „Дейлі Нюз" з 15 липня вмістила світлину з виступу естонського танцювального ансамблю в Центральному Парку і повідомив, що „вчора розпочалось тут відзначення Тижня Поневолених Націй". Про відзначення Тижня Поневолених Націй згадали того ж вечора кілька радіостанцій в Ню Йорку. (п.).

ВИХОВУЄ ЛЮБОВ ДО УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Торонто. — В кінці червня в залі української католицької церкви на Вест виступили 19 учнів фортепіянової кляси проф. Оксани Бризгун - Соколик. Присутні тепло прийняли концерт учнів, а місцева преса підкреслила, що на всі 39 виконаних музичних точок — 23 точки складались із творів українських композиторів. або творів на українську тематику.

ЛАНЦЮГОВЕ ПОВ'ЯЗАННЯ СТУДЕНТСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зання через якийсь керівний центр. Можна припускати, що подібне ланцюгове пов'язання студентські заворушення мають і в країнах інших континентів.

Треба ще зазначити, що всі ті документи були заковані і над їх розшифруванням довелося фахівцям чимало попрацювати. Для непосвяченої в таємницю людини мова в них ішла здебільшого про „футбольні матчі". Ось приклад: „На мою думку, Фулано не добре грав у Сан Павло, для спроби йому треба дати змогу виступити в Мінасі". Насправді, мова йде про одного з ватажків підривних дій, якого „провідник з Чіле" вважає за краще перевести до іншої місцевости.

Викриття, зроблені в Бразилії, морально й політично підірвали студентські виступи; багато студентів відійшли від активної участи в них, а населення, переважно робітництво, перестало підтримувати студентські бунти, бо „побачило поза ними випущені на Бразилію пазурі чужинецьких червоних аґресорів - імперіялістів", — як пише відомий часопис „О Естадо де Сан Павло".

Фонд для відзначення 900-річчя міста Кам'янця-Подільського

Подаємо другий список жертводавців, що відгукнулись на заклик Комітету і надіслали свої пожертви до „Фонду для відзначення 900-річчя Кам'янця - Подільського":

По $10 — Віталій Левіцький, Флорида; Алекс. Романенко, Міннеаполіс; Зеновій Худий, Ню Йорк; о. Павло Шпирук, Сиракюз. По $5 — Данило Дмитренко, Л. Айленд, Н. Й.; Іван Запара, Ню Джерзі; М. Січинська, Патерсон; Петро Соломко, Шикаґо; А. Статникова, Ню Йорк.

Від початку збірки разом поступило пожертв $565. Пожертви для Академії звільнені від державного податку (Текс Екземпт).

Усім жертводавцям Комітет висловлює щиру подяку і звертається з проханням посилити надіслання пожертв до Фонду на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc., 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025.

Праця
HELP WANTED MALE

IMMEDIATE OPENINGS
for 2 first class
MAINTENANCE MECHANICS

We have 3 first class mechanics who earn $3.60 per hour or more plus company paid: — vacations, holiday pay, pension plan & other good Co. benefits, & many other fringe benefits. Apply at Main Office

My Bread Baking Company
229 Coffin Avenue
New Bedford, Mass.
"We are an Equal Opportunity Employer"

FITTERS — WELDERS HELPERS

Plate and structual fabrication, hourly rate, overtime, benefits, steady employment.

National Steel Fabricators Inc.
9416 Richmond Avenue
Off E. 93, N. of Harvard
Cleveland, Ohio

MAINTENANCE MECHANICS
Mainte'ce Mechan's

For miniature lamp making machinery. Sealex Mount, etc. Good growth company. Excellent benefits: paid hospitalization, medical pension group insurance, etc. Apply

Hudson Lamp Co.
526 Elm St., Kearny, N.J.
(201) 997-1850

WRITER—ANALYST

International Broadcaster seeks a policy advisor for assignment in Munich, Germany who has a Soviet area studies background with a fluent knowledge of the Ukrainian and/or Belorussian languages in addition to Russian. Base salary is approximately $8,000 plus overseas benefits. Such as post allowance. Housing etc. Liberal fringe benefits. Send complete resume to

Box B-27, Room 915
850 Fifth Avenue N.Y.C.

DENTAL TECHNICIAN

Capable in all phases of seramco metal work, in our fast growing Geramco Dept.
Capable steel finishers
Also **Denture Man,** all phases **Finishers, Set-up-man. Polishers Opport. Unlimited. Steady.** Congenial surroundings. Air conditioned working area. Fringe benefits. Our employees are aware of this Ad.

Apply immediately
Allied Churgin Labs
135 Clinton Ave., Newark, N.J.
Telef.: (201) 623-2353

Праця
HELP WANTED MALE

UPHOLSTERERS

Top quality workmanship required. Nice working conditions. Steady jobs. Benefits. Small village. Rural county. Excellent opportunity for right men. Write or call

Scholet Furniture
12 Division Street
Cobleskill, N.Y.
(518) 234-3881

POLISHERS

Coloring. Experienced on silver plate. Good pay. Steady. Nice working conditions. Apply

Sheffield Silver Co.
17 Crosby St. N.Y.C.
226-3688

КУХАР

до німецького ресторану. 5½ днів, платні вакації, початкова платня $750 на місяць з кімнатою і харчами. Пишіть, голосіться або телеф.

Old Mill Inn
P.O. Box 3
Spring Lake Heights, N.J.
(201) 449-5370

МЕХАНІК
"Refrigeration"

Continental Trucks, Inc.
61-50 Maurice Avenue
Maspeth, N.Y.
Tel.: (212) TW 8-3335

2 ПЕКАРІ
DONUTS & MUFFINS

На кілька годин або повний час. Постійна праця, доскон. умовини праці.

J.D.R. Rest Inc.
1319 Avenue J
Brooklyn, N.Y.

MACHINISTS
TOOL MAKERS
SET-UP MEN
MACHINE OPERATORS

Wanted by small rapidly growing organization. Top salaries paid. Reply to:

Modern Products Corp.
U.S. Highway 130 P.O. Box 117
Roebling, N.J. or call
(609) 499-2551

FIREMAN

Must have Black Seal license in charge. Cleaver Brooks fully automatic boiler. Rotating shift excellent working conditions liberal fringe benefits.

Interstate Container Corp.
405 Kingsland Avenue
Harrison, N.J.

Праця
HELP WANTED MALE

CABINET MAKERS

Cabinet shop. Machine hand table saw & shaper. Experiens. Must read full size drawings. F & D trains close by. Good pay. Steady. Good working conditions.

Tel.: (212) UL 2-5959

TOOL-MAKER

Досвід при Jig and Fixture Work. Всі бенефіти вкл. овертайми.

Newark Special Tool Co.
97 Street Francis Street
Newark, New Jersey
201 622-6542 or 201 622-6589

ДОЯР

Постійна праця. Добра платня. Дім + удогіднення, добрі умовини праці. Телеф.

Sayre Baldwin Dairy
P.O. Box AF
Brigehampton, L.I., N.Y.
Tel.: (516) 537-0680

Праця
FEMALE

ПОТРІБНО
МЕДИЧНОЇ АСИСТЕНТКИ

Знання машинописання й української мови.
Голоситись:
(212) GR 3-1670, N.Y.C.

GENERAL FACTORY HELP

Steady job, good salary, fringe benefits. Three shifts - 5-6 day week.

IMCO CONTAINER CO.
1335 W. Front Street
Plainfield, N.J.
Apply Personnel Office

ПОКОЇВКА

Жінка в зрілому віці (40), власна кімната, T.V., 6 днів, діти, платня $50.00.

Тел.: (201) DA 7-6120

CASEWORKERS
M.S.W.
PART or FULL TIME

For individual group.

Conselling of unwed mothers in Maternity Home on Staten Island.

Call Mr. Schoenberg 9-5
TR 6-3050

ОПЕРЕЙТОРКИ
на SINGER МАШИНАХ.

Шиття подушок. Постійна праця, юнійна фабрика. Досвід. полож. в Ridgewood, Maspeth Area. Праця у вашому сусідстві. Щадите час і видатки на доїзд, бл. Canarsie line.
Call Steve — 967-8000.

Real Estate

KEW GARDENS. Excellent income. $7,000 return annually. 7 year old brick & asbestos only $52,000. 13 rooms. Finished basement. Minimum upkeep. Excellent Queens location. First floor owner occupeed. Ideal for semi retired couple. Nr transit shops, schools & houses of worship, nr Holy Child Jesus Parish. See to appreciate.
Principals only.
Call FI 7-7613 or ask for Miss Mille HI 1-0712

ВЕЛИКІ КІМНАТИ

Скрізь чудов. тверді підлоги, ках. кухня і лазничка та прибиральня, 6½ кім. + приватна веранда зі жалюзями, aluminum siding & sash... все огрівання невидне, околиця церкви св. Івана. Маємо ключ.

LARSEN & FISH, INC.
Realtors
373-1122
1243 Springfield Avenue
Irvington, N.J.

MOSHOLU AVE NEAR 256th STREET

Площа 26 x 200. 7 кімн. + лазничка, вел. зад. город, гараж, пов. підвал, пов. фронт. веранда. Оцінено на скорий продаж $24,500. Треба оглянути, щоб оцінити. Бл. комунікацій, склепів, шкіл, церков, St. Margaret's. Зараз до зайняття, спішіть.
Тел. власника KI 6-1619

Праця
FEMALE

RN's & LP's GERIATRIC

Home for aged infirnary. Meals, holiday, sick time, Blue Cross. Live in available. Write or call

Baptist Home of Brooklyn
665 Greene Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221
Tel.: (212) 452-2132

Праця
MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ

Досвід при шитті накривал і драперій. Добра платня, постійна праця, бенефіти. Шити у фабриці або брати додому.

Ridgewood, New Jersey
Tel.: (201) 445-2005

Читайте українські книжки газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ,
21-го ЛИПНЯ 1968 р.

БОФФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Проситься чл. брати участь в зборах. На зборах можна вплатити свої вкладки і відібрати дивідендові чеки. Вкладки можна вплачувати кожної неділі у вище згаданому часі і місці. — І. Вула, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас.

ЧЕТВЕР,
25-го ЛИПНЯ 1968 р.

ВІННІПЕГ, Канада. Загальні річні збори 445 Відд. — Т. Шевченка о год. 7:30 веч. в УНО при 935 Мейн вул. Проситься чл. взяти участь в цих зборах, на яких будуть подані звіти Управи і Контр. Комісії з діяльности за 1967 рік і вибір нової Управи. Гостей радо вітаємо. — С. Бабій, гол., С. Костишин, секр., І. Геврик, фін. секр.

Різне

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ
Д-ра Й. МІЛЛЄРА
ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,

а вже за кілька годин, а найдальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.

Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: кваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — $15.00.

Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу: THE MILLER CO., INC. Dpt. 41 790 Broad Street, Newark, N.J.

„СОБОР" у „ВОЛОСОЖАРІ"
(Нові видання)

Проф. Дм. Нитченко: Укр. правописний словник $2.20; Д-р Ю. Мовчан: Що варто б знати (400 ст.) $4.00; П. Карпенко - Криниця: Індіянські баляди $2.00; П. Чижик: Як людині досягнути довголіття $1.55; А. Орел: Словник чужомовних слів $6.25; Ів. Манило: Грім за зорею $6.55; Ол. Ільченко: Козацькому роду нема переводу... (роман, 540 ст.) $5.00; Е. Гемінгвей: За рікою в затінку дерев (ром.) $1.00; П. Панч: Синів не віддам! (повість) $0.75; „Волосожар", чч 1, 2, 3, 4, 5, 6, 1968 $0.60; У „Волосожарі" ч. 6 друкується роман „Собор" О. Гончара; ціна 1 прим. $0.15, річна передплата 2 дол. Замовляти в ОУТІ „Волосожар":

I. MANYLO
Box 472
Vineland, N.J. 08360.USA

Вакації

ДІМ ВІДПОЧИНКУ

У СПОКІЙНІЙ ДІЛЬНИЦІ ВАЙЛДВУДУ, ДВА БЛЬОКИ ВІД МОРСЬКИХ ПЛЯЖ — ДО ВИНАЙМУ АПАРТАМЕНТИ ТА КІМНАТИ З УЖИВАННЯМ КУХНІ

TROUT MANOR
135 E. Lavender Rd.
Wildwood Crest, N.J.
Зголошення на тел. (609) 522-8488 у Вайлвуді.
СЛАВА ТЕРЛЕЦЬКА

ЯКЩО ЇДЕТЕ НАД МОРЕ, ЇДЬТЕ ДО
ВІЛЛІ МАРІЇ АННИ
NORTH WILDWOOD, N.J.

Вілля положена в гарній вакаційній околиці, лиш одна вулиця до чудової пляжі і „бордвоку". Вілля має всі вигоди, кімнати з приватними лазничками, апартаменти і гарне бонгало. Можна винаймати на один день, тижнево, а навіть на ціле літо. В сусідстві нашої віллі маємо ще два апартаменти з великим городом. Всі інформації можна одержати.

Mary Ann Villa
1706 Surf Avenue North Wildwood, N.J.
Tel.: 522-7127 Area Code 609
Власники — **АННА і ПЕТРО МАРЧИХА**

Аплікація на прийняття
— на —
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на СОЮЗІВЦІ
КЕРГОНКСОН, Ню Йорк

від 5-го СЕРПНЯ 1968 року

Ім'я і прізвище: ______________________

Адреса: ______________________

Вік: __________ Член УНСоюзу, Відділ: __________

Знання української мови:
СЛАБЕ ☐ ЗАДОВІЛЬНЕ ☐ ДОБРЕ ☐

Залучую на рахунок оплати $__________
(Повна оплата курсів — $120.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).
Аплікації висилати на адресу

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, Nek York 12446

Вакаційний заробіток для студентів

запевнить організування членів Українського Народного Союзу.
Студенти! Голосіться на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303
або телефонуйте на число HEnderson 5-8740;
Пряма лінія з Ню Йорку: BArclay 7-5337

КІМНАТИ НА „EXPO 68"

Город, басейн до плавання, обслуга. Добра транспортація. — Український дім. $3.00 і $5.00 денно від особи.
11037 Frigon St., Montreal 12, Que. Tel.: 331-5753

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
МИСТЕЦЬКА РІЗЬБА, КЕРАМІКА

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо
ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Рівнож приймаємо замовлення на авта, холодільники, машини до шиття і прання, меблі і мешкання.
Уряд. год.: пон.-п'ят. 8:30-7 в., суб. 8:30-6 в. В ЛИПНІ і СЕРПНІ в НЕДІЛІ ЗАКРИТО.

ТРИЗУБКИ-НАЛІПКИ
на ШИБИ АВТ
50 центів
ROMAN IWANYCKY
304 East 9th Street
New York, N.Y. 10003

ДОБРЕ ЧИТАТИ
ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
СОЙКА-ШТУКАРКА
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна — 1 долар.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі

WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу
JERSEY CITY, N. J. 07303
(P. O. Box 346)

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) __________
Ім'я і прізвище: __________
Адреса: __________
____

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: __________
Адреса: __________
__________ Zip Code __________

ДАР ЛЮБОВИ ДЛЯ ПЕРВОЄРАРХА

З нагоди відвідин Його Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого в Філядельфійській Архиєпархії напевно схочемо виявити нашу щедрість і зложити пожертву також поза збіркою у церкві, окремо від себе особисто, на собор св. Софії і на Український Католицький Університет св. Климента в Римі. А що всі ці пожертви будуть безпосередньо передані Його Еміненції Кардиналові Йосифові, то треба витяти понижче зголошення і виповнити його.

ДАР ЛЮБОВИ ДЛЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО
GIFT FOR JOSYF CARDINAL SLIPYJ

Ім'я і прізвище
Name __________

Адреса
Address __________
____

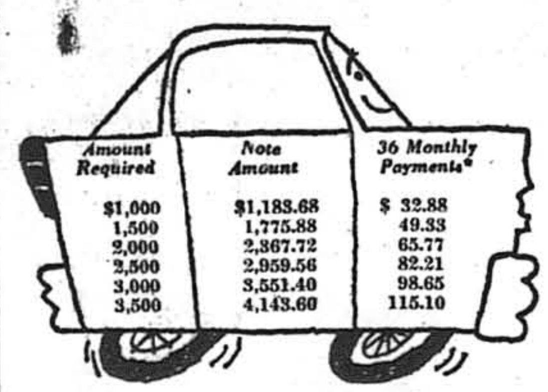
Сума
Amount $ __________

Виставлений чек на:
JOSYF CARDINAL SLIPYJ FUND
разом із виповненим зголошенням просимо післати на адресу:
ARCHBISHOP'S CHANCERY OFFICE
815 North Franklin Street
PHILADELPHIA, Pa. 19123

СКІЛЬКИ ВАМ ПОТРІБНО ЖИТТЄВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ? ЦЕ СКАЖЕ ВАМ ОРГАНІЗАТОР АБО СЕКРЕТАР УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. СКОРИСТАЙТЕ З БЕЗКОШТОВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПОРАДИ!

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦЕ ЖИВА АКЦІЯ. ЙОГО СЛІД ДОСТОСОВУВАТИ ДО ЗМІНЕНИХ УМОВ ЖИТТЯ. ПЕРЕВІРТЕ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Й ПОТРЕБИ І ДОПОВНІТЬ ЙОГО НОВИМИ ГРАМОТАМИ **— ТЕРМІНОВОЮ й АКЦИДЕНТОВОЮ — УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

LOW COST AUTO FINANCING
Up to 36 Months to Pay

Amount Required	Note Amount	36 Monthly Payments*
$1,000	$1,183.68	$ 32.88
1,500	1,775.88	49.33
2,000	2,367.72	65.77
2,500	2,959.56	82.21
3,000	3,551.40	98.65
3,500	4,143.60	115.10

*PAYMENTS INCLUDE CREDIT LIFE INSURANCE

Used Cars Also Financed At Low Rates

LOANS CAN BE ARRANGED AT ANY OF OUR OFFICES

JERSEY CITY
BAYONNE · HOBOKEN · UNION CITY · WEEHAWKEN · GUTTENBERG · NORTH BERGEN

CALL 434-4800

HUDSON COUNTY National Bank

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ В ПРОДАЖУ
велика праця д-ра **ЛУКИ ЛУЦІВА**
ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Праця охоплює цілість життя, діяльности і творчости Івана Франка, починаючи від його дитячих і юнацьких літ аж по останні роки поета. Біографію і творчість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих франкознавців дореволюційних і післяреволюційних, як також сучасних підсовєтських. Шість повних сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.

Книжка повинна бути в кожній українській хаті.
654 сторін друку. Тверда оправа. Ціна $9.50.

Замовлення і належність слати:
"SVOBODA", 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

ТАРЗАН, ч. 6029. Німий хлопчина!

— Ми маємо посудини з насінням всередині, щоб робили магічний шум . . . Але не з таким гарним звуком! — Це звук срібла . . . Котрогось дня я мушу вияснити, що означають І. Т. О.!

Малий вогненний птах вже не дитя. Він меткий хлопець. Якщо ви не хочете його, то ми затримаємо його для себе!

— Малий вогненний хлопчик . . . мовчазний! — Такий сильний хлопчик . . . Я не можу вірити, що він німий!